

სს „სილქ როუდ ბანკი“

2020 წლის
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10
1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მომზადების საფუძველი.....	10
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	12
4. ფინანსური რისკის მიმოხილვა	30
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	41
6. ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები.....	41
7. ხელფასები და თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯები	42
8. მოგების გადასახადის სარგებელი	42
9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	43
10. მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	44
11. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	44
12. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები.....	45
13. ძირითადი საშუალებები.....	49
14. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	50
15. სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	51
16. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები	52
17. პირობითი ვალდებულებები.....	52
18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	53
19. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები.....	54
20. რისკების მართვა	55
21. COVID-19-ის გავლენა.....	62
22. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	63

შპს "KPMG Georgia"
 GMT პლაზა
 მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
 თბილისი, საქართველო 0105
 ტელეფონი +995 322 93 57 13
 ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „სილქ როუდ ბანკი“-ს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „სილქ როუდ ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“), ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ჩვენი პასუხისმგებლობა, ხსენებული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ბანკისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში „IESBA“ კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაბამის საფუძველს.

ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვსურს თქვენი ყურადღება შევაჩეროთ ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომელშიც მითითებულია, რომ 2020 წელს ბანკმა აღრიცხა 1,070 ათასი ლარის ოდენობით საოპერაციო ზარალი, დაგროვილი ზარალი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 7,834 ათას ლარს და ბანკი ვერ აკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნას. აღნიშნული მოვლენები და გარემოებები, მე-2 შენიშვნაში აღწერილ სხვა საკითხებთან ერთად, მიუთითებს არსებითი განუსაზღვრელობის არსებობაზე, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს ბადებს ბანკის უნართან დაკავშირებით, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა, ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავცნობით მმართველობით ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ვასკვნით, სხვა ინფორმაცია:

- შეესაბამება თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.“

ხელმძღვანელობისა და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთი მექანიზმების შემუშავებაზე, რომლებსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბანკის უნარის შეფასებაზე, განაგრძოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ბანკის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, არის თუ არა ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს აზრს. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი, რომ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გონივრულ ფარგლებში გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ას-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვეველობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებებში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვეველობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს ბანკის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ნათია თევზაძე

ნათია

შპს "KPMG Georgia"
 თბილისი, საქართველო
 13 მაისი, 2021 წელი

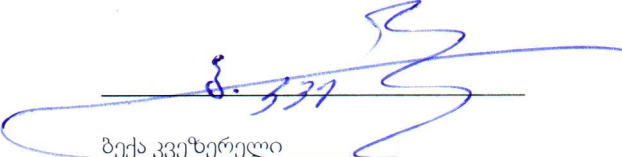
სს „სილქ როლდ ბანკი“
2020 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ლარი'000	შენიშვნები	2020	2019
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	5	5,652	5,006
საპროცენტო ხარჯი	5	(1,367)	(291)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		4,285	4,715
საკომისიო შემოსავალი		354	463
საკომისიო ხარჯი		(86)	(129)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		268	334
წმინდა მოგება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან	20	348	839
წმინდა (ზარალი)/ მოგება უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		(81)	323
გაუფასურების აღდგენა/(ზარალი) გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე		544	(74)
წმინდა მოგება/(ზარალი) გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		10	(122)
წმინდა ზარალი მოდიფიკაციიდან		(106)	-
წმინდა გაუფასურების ზარალი სავალო ფინანსურ აქტივებზე და სასესხო ვალდებულებებზე	4	(744)	(1,208)
ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	6	(2,652)	(3,149)
ხელფასები და თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯი სხვა (ხარჯები)/შემოსავალი	7	(2,913)	(2,368)
		(40)	62
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე მოგების გადასახადიდან მიღებული სარგებელი წლის ზარალი	8	(1,081)	(648)
		11	184
		(1,070)	(464)
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>ერთეულები, რომლებიც არასდროს არ იქნება რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში</i>			
მიწისა და შენობების გადაფასება	13	1,273	1,402
სხვა სრული შემოსავლის კომპონენტებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი	8	-	(210)
სულ სხვა სრული შემოსავალი		1,273	1,192
სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		203	728

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც წარმოდგენილია გვერდებზე 6-დან 64-მდე, დამტკიცებულია 2021 წლის 13 მაისს ხელმძღვანელობის მიერ და ხელმოწერილია, მისი სახელით, შემდეგი პირების მიერ:

ელი ენოხ
გენერალური დირექტორი

ბექა კვაჭერელი
გენერალური დირექტორის
მოადგილე

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნეს თანდართულ შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „სილქ როლდ ბანკი“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის

ლარი'000	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	9	5,631	21,064
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	10	1,171	2,991
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	11	41,902	19,967
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	12	10,943	13,147
ძირითადი საშუალებები	13	20,805	19,128
არამატერიალური აქტივები		29	36
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	12	3,740	3,687
სხვა აქტივები	20	3,273	1,873
სულ აქტივები		87,494	81,893
ვალდებულებები			
სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	15	12,500	-
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან	14	7,540	17,919
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	15	1,866	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	8	149	160
სხვა ვალდებულებები		2,486	1,064
სულ ვალდებულებები		24,541	19,143
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	16	61,146	61,146
რეზერვები		9,641	8,368
დაგროვილი ზარალი		(7,834)	(6,764)
სულ კაპიტალი		62,953	62,750
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		87,494	81,893

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს თანდართულ შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ლარი'000	შენიშვნები	2020	2019*
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
მოგება/(ზარალი)		(1,070)	(464)
კორექტირებები:			
წმინდა გაუფასურების ზარალი სესხებსა და ავანსებზე		668	1,122
ცვეთა და ამორტიზაცია		448	553
წმინდა ზარალი მოდიფიკაციიდან		106	-
ჩამოწერილი გასაყიდად გამიზნული აქტივები		89	-
წმინდა (მოგება)/ზარალი უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან		81	(323)
წმინდა გაუფასურების ზარალი საინვესტიციო ფასიან ქალაქებზე		76	86
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(4,285)	(4,715)
ფორვარდული ხელშეკრულებები		(1,375)	(720)
გაუფასურების (აღდგენა)/ზარალი გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე		(544)	74
წმინდა (მოგება)/ზარალი გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		(10)	122
საგადასახადო ხარჯი		(11)	(184)
		(5,827)	(4,449)
ცვლილებები:			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		2,279	1,975
მოთხოვნებში საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ		2,277	(673)
სხვა აქტივებში		(385)	(47)
დეპოზიტები მომხმარებლებისგან		(10,399)	4,424
სხვა ვალდებულებებსა და ანარიცხებში		(73)	438
		(12,128)	1,668
მიღებული პროცენტი		5,190	4,276
გადახდილი პროცენტი		(1,388)	(282)
საოპერაციო საქმიანობაში (გამოყენებული)/მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		(8,326)	5,662
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქალაქების გამოსყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		1,000	1,000
გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		31	1,116
საინვესტიციო ფასიანი ქალაქების შეძენა		(22,785)	(7,248)
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(451)	(84)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(23)	-
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(22,228)	(5,216)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსავალი	15	199,276	-
სადეპოზიტო სერტიფიკატების გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი	15	1,855	-
ნასესხები სახსრების დაფარვა	15	(186,776)	-
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		14,355	-
წმინდა (კლება)/მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(16,199)	446
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		21,064	20,073
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		766	545
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	9	5,631	21,064

* 2020 წელს, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების წარდგენა შეიცვალა პირდაპირი მეთოდიდან არაპირდაპირი მეთოდით. შესაბამისად, შესადარისი ფინანსური ინფორმაცია ხელახლა არის წარმოდგენილი.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნეს თანდართულ შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „სილქ როუდ ბანკი“
2020 წლის კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ლარი'000	სააქციო კაპიტალი	მირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	61,146	7,322	(6,446)	62,022
სულ სრული შემოსავალი/(ზარალი)				
წლის ზარალი	-	-	(464)	(464)
სხვა სრული შემოსავალი/(ზარალი)				
მიწისა და შენობების გადაფასება	-	1,402	-	1,402
გადავადებული გადასახადის გავლენა გადაფასების რეზერვის ცვეთა, გადასახადების გამოკლებით	-	(210)	-	(210)
	-	(146)	146	-
სულ სხვა სრული შემოსავალი	-	1,046	146	1,192
სულ სრული შემოსავალი/(ზარალი)	-	1,046	(318)	728
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	61,146	8,368	(6,764)	62,750
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	61,146	8,368	(6,764)	62,750
სულ სრული შემოსავალი/(ზარალი)				
წლის ზარალი	-	-	(1,070)	(1,070)
სხვა სრული შემოსავალი				
მიწისა და შენობების გადაფასება	-	1,273	-	1,273
სულ სხვა სრული შემოსავალი	-	1,273	-	1,273
სულ სრული (ზარალი)/შემოსავალი	-	1,273	(1,070)	203
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	61,146	9,641	(7,834)	62,953

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნეს თანდართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1. ზოგადი ინფორმაცია

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „სილქ როუდ ბანკი“ (ბანკი) წარმოადგენს ქართულ სააქციო საზოგადოებას.

ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღებას და კრედიტების გაცემას, თანხის გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებსა და სხვა საბანკო მომსახურების გაწევას მის კორპორატიულ და საცალო კლიენტებზე. ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია ზაარბრუკენის მოედანი №2, თბილისი, საქართველო. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი ("სებ"; საქართველოს ცენტრალური ბანკი) და ახორციელებს თავის საქმიანობას სალიცენზიო ნომრით 238.

ბანკის სარეგისტრაციო ნომერია 201955027 და სარეგისტრაციო ორგანო არის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის სასამართლო.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის აქციონერები არიან:

სახელი:	საკუთრება %	
	2020	2019
Silk Road Group Holding (Malta) Limited	99.99	-
სს "Silk Road Finance Group"	-	99.99
სხვა	0.01	0.01
სულ	100.00	100.00

2020 წლის 11 მაისს, საბოლოო მშობელმა კომპანიამ "Silk Road Group Holding (Malta) Limited"-მა, სს "Silk Road Finance Group"-ისგან ბანკის 99.99% აქციები შეიძინა და შედეგად, ბანკის პირდაპირი მშობელი კომპანია გახდა.

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი არის ქართველი ბიზნესმენი, გიორგი რამიშვილი, რომელსაც ბანკის გარეთ რიგი სხვა ბიზნეს ინტერესები გააჩნია. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-17-ე შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

ბანკის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ბანკზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი იყენებენ განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. COVID-19 კორონავირუსის პანდემიამ კიდევ უფრო გაზარდა გაურკვეველობა არსებულ ბიზნეს გარემოში.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ბანკის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

(b) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა და მიწისა და შენობებისა, რომლებიც ასახულია სამართლიანი ღირებულებით და გასაყიდად გამიზნული აქტივებისა, რომლებიც ასახულია საბალანსო ღირებულებისა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

(c) ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე, მიუხედავად იმისა, რომ ბანკმა აღრიცხა 1,070 ათასი ლარის ოდენობით საოპერაციო ზარალი 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის (2019: 464 ათასი ლარის ოდენობით საოპერაციო ზარალი) და 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და მიმდინარე თარიღისთვის ბანკი ვერ აკმაყოფილებს სებ-ის მიერ დაწესებულ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნას (იხ. შენიშვნა 22). მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნა 2020 წლის განმავლობაში ორჯერ დაირღვა, პირველად 2020 წლის მარტის ბოლოს, რომელიც აღდგენილ იქნა მოგვიანებით და შემდგომ კვლავ დაირღვა 2020 წლის დეკემბრიდან. ბანკმა საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიიღო უფლებაზე უარის თქმის დოკუმენტი თავდაპირველი დარღვევისას 2020 წლის 31 დეკემბრამდე, და შემდგომ, 2021 წლის 30 ივნისამდე.

მიუხედავად იმისა, რომ დირექტორებმა ბანკისთვის შეიმუშავეს გარკვეული ზომები, შიდა ზრდისა და დამატებითი ფინანსების შესანარჩუნებლად, ბანკის ბიზნესი და მიმდინარე ეკონომიკური ვითარება ისეთია, რომ ფულადი სახსრების შემოღინების ვადებში შეიძლება მოხდეს მნიშვნელოვანი არაპროგნოზირებადი ცვლილებები. შესაბამისად, 2021 წლის 30 ივნისს (ეროვნული ბანკის მიერ უფლებაზე უარის თქმის თარიღი) მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, დირექტორები თავიანთ იმედებს ბანკის მშობელი კომპანიის "Silk Road Group (Malta) Limited" -ისგან დაგეგმილ კაპიტალის შენატანზე ამყარებენ. "Silk Road Group (Malta) Limited" -მა დააფიქსირა მისი განზრახვა, რომ შემდგომშიც ხელმისაწვდომი გახადოს ფინანსური რესურსი ბანკის საჭიროების შესაბამისად, რათა მან დააკმაყოფილოს საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნები და განაგრძოს მისი საქმიანობა. ისევე როგორც ნებისმიერი სხვა კომპანია, რომელიც იმედებს ჯგუფის სხვა საწარმოების ფინანსურ მხარდაჭერაზე ამყარებს, დირექტორებიც აცნობიერებენ, რომ ვერ იქნებიან დარწმუნებული იმაში, რომ აღნიშნული მხარდაჭერა გაგრძელდება, თუმცა, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისთვის არ ყოფილა მიზეზი რომ მათ სხვაგვარად ეფიქრათ. თუმცა, "Silk Road Group (Malta) Limited"-ის განზრახვა და უნარი განაგრძოს პირდაპირი მხარდაჭერის გაწევა 2021 წლის 30 ივნისამდე და შემდგომ უწყვეტ საფუძველზე, მანამ სანამ ბანკი არ დაასტაბილურებს მის საქმიანობას, დამოკიდებულია დირექტორების კონტროლის ფარგლებს გარეთ არსებულ ფაქტორებზე.

ზემოაღნიშნული მინიშვნების საფუძველზე დირექტორებს მიაჩნიათ, რომ მიზანშეწონილია ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე. თუმცა, ამ არსებითმა გაურკვეველობამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვის ქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი განაგრძოს საქმიანობა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის მიხედვით და, შესაბამისად, განაგრძოს თავისი აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების შესრულება ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობის პროცესში. ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს რაიმე კორექტირებას, რომელიც შეიძლება გამოწვეული იყოს მომზადების საფუძველის შეუსაბამობით.

(d) სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ბანკის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება.

ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

(e) შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთი მსჯელობების, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენებას, რომლებსაც გავლენა აქვთ ბანკის ფინანსური აღრიცხვის პოლიტიკების გამოყენებასა და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლისა და ხარჯების წარდგენილ თანხებზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 2 (c) – უწყვეტი ფუნქციონირების შეფასება;
- შენიშვნა 3(e)(vi) და შენიშვნა 4 - იმ კრიტერიუმების განსაზღვრა, რომლებიც გამოიყენება ფინანსურ აქტივზე საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის განსაზღვრისთვის მისი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში ჩართვის მეთოდოლოგიის განსაზღვრა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად გამოყენებული მოდელების შერჩევა და დამტკიცება.

ინფორმაცია დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული გაურკვევლობების შესახებ, რომლებიც 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი ცვლილებების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 4 - ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში შესატანი ინფორმაციის განსაზღვრა, ფულადი ნაკადების შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებების და მომავალი ტენდენციების გათვალისწინებით ინფორმაციის ჩათვლით;
- შენიშვნა 13 - მიწისა და შენობების შეფასება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ბანკი თანმიმდევრულად იყენებდა შემდეგ სააღრიცხვო პოლიტიკებს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

(a) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ბანკის შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული, მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებული ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებული ღირებულების სხვაობას.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ფასდება ისტორიული ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების განხორციელების თარიღისათვის არსებული შესაბამისი კურსით. კონვერტაციის დროს წარმოქმნილი საკურსო სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(b) პროცენტი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდით. „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის მიხედვით:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე;

ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებისას, გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივებისა, ბანკი ვარაუდობს სამომავლო ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობის გათვალისწინებით, მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. შეძენილი ან შექმნილი, კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, გამოითვლება კრედიტით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ჩათვლით.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლა მოიცავს გარიგების ხარჯებს და გადახდილ ან მიღებულ ქულებს რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. გარიგების ხარჯები მოიცავს ზრდად ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შეძენას ან გამოშვებას.

ამორტიზირებული ღირებულება და მთლიანი საბალანსო ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების „ამორტიზირებული ღირებულება“ არის ღირებულება, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველი აღიარების დროს, გამოკლებული ძირითადი გადასახდელი თანხები, დამატებული ან გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით, ნებისმიერი სხვაობისა თავდაპირველ ღირებულებასა და დაფარვის თარიღისთვის არსებულ ღირებულებას შორის, და ფინანსური აქტივებისთვის, დაკორექტირებული ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული „ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება“ წარმოადგენს ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებას ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით დაკორექტირებამდე.

საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის გამოთვლა

ფინანსური აქტივისა ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ანგარიშდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას. საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის გამოთვლისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული კრედიტით) ან ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გადახედილია მცოცავი განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების პერიოდული ხელახალი შეფასების შედეგად, რათა ასახულ იქნეს პროცენტის საბაზრო განაკვეთის ცვლილებები.

თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაუფასურდა კრედიტით, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის კრედიტით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უზრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის მეთოდს.

ფინანსური აქტივებისთვის რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას იყო კრედიტით გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება კრედიტით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლის მეთოდი არ უზრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს, მიუხედავად აქტივის საკრედიტო რისკის აღდგენისა.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაციისთვის, იხილეთ შენიშვნა 3(e)(vii).

წარდგენა

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს პროცენტს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე.

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი, საპროცენტო ხარჯი მოიცავს პროცენტს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე.

(c) საკომისიოები

საკომისიო ხარჯი და შემოსავალი ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს და შედის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთში (იხ. შენიშვნა 3(b)).

თუ არ არის მოსალოდნელი, რომ სასესხო ვალდებულება გამოიწვევს სესხის გამოყენებას, მაშინ დაკავშირებული სასესხო ვალდებულების საკომისიო აღიარებულია წრფივი მეთოდის მიხედვით ვალდებულების მოქმედების ვადის განმავლობაში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც იწვევს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარებას, შეიძლება ნაწილობრივ ესადაგებოდეს ფასს 9 და ნაწილობრივ ფასს 15-ი. ამ შემთხვევაში, ბანკი ჯერ იყენებს ფასს 9-ს, რომ დაეყოს და აღრიცხოს ხელშეკრულების ის ნაწილი, რომელიც ფასს 9-ის ფარგლებშია და შემდეგ დარჩენილ ნაწილზე იყენებს ფასს 15-ს.

საკომისიო შემოსავალი ანგარიშის უწყვეტი მართვისთვის ირიცხება კლიენტის ანგარიშზე ყოველთვიურად. ურთიერთგაცვლის, უცხოური ვალუტის გარიგებების და ოვერდრაფტებისთვის გარიგების საკომისიო ირიცხება მომხმარებლის ანგარიშს, როდესაც გარიგებას აქვს ადგილი. მომსახურების საკომისიო დარიცხულია ყოველთვიურად და დაფუძნებულია ფიქსირებულ განაკვეთებზე, რომლებიც ყოველწლიურად გადაიხდება ბანკის მიერ. შემოსავალი ანგარიშის მომსახურებიდან და მომსახურების საკომისიო აღიარდება დროის განმავლობაში მომსახურების გაწევასთან ერთად. გარიგებებთან დაკავშირებული შემოსავალი აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში როდესაც ადგილი აქვს გარიგებას.

სხვა საკომისიო ხარჯები ძირითადად უკავშირდება გარიგებების და მომსახურების საკომისიოს, და აღიარდება ხარჯად მომსახურების მიღებისთანავე.

(d) დაბეგვრა

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ ნაწილისა, რომელიც უკავშირდება სხვა სრულ შემოსავალში ასახულ ერთეულებს ან პირდაპირ კაპიტალში ასახულ გარიგებებს აქციონერებთან, რა შემთხვევაშიც ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

i. მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის. მიმდინარე გადასახადის ხარჯი ასევე მოიცავს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. თუმცა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა ვალდებულებებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვარს გადაცდენილი წარმომადგენლობითი ხარჯები.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2017 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2019 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადაიხდება დივიდენდები.

ii. გადავადებული გადასახადი

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება ფინანსური აღრიცხვის მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ ოდენობებს შორის დროებით სხვაობებთან მიმართებაში.

გადავადებული გადასახადი აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთით, რომლის გამოყენებაც მოსალოდნელია დროებით სხვაობებზე მათი აღდგენისას, იმ კანონებზე დაყრდნობით რომლებიც ძალაშია ან დიდწილად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მიჰყვება ბანკის მოლოდინებს, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომ აღადგინოს და დააკმაყოფილოს მისი აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ იმ ოდენობით რა ოდენობითაც მოსალოდნელია, რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგებები იქნება ხელმისაწვდომი 2023 წლის 1 იანვრამდე, რის საპირწონედაც შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალების და კრედიტების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები შემცირებულია იმ ოდენობით, რამდენადაც ხელმისაწვდომი იქნება დაბეგვრადი მოგება, რომლის საპირწონედაც დროებითი გამოქვითვადი სხვაობები შეიძლება იქნას გამოყენებული.

ზემოთ აღნიშნული ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, 2023 წლის 1 იანვრის შემდგომ საქართველოში რეგისტრირებულ ფინანსურ ინსტიტუტებს არ ექნებათ განსხვავებები აქტივების საგადასახადო საფუძვლებსა და საბალანსო ღირებულებებს შორის, შედეგად არ წარმოიშობა გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები.

(e) ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები

i. აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

ბანკი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებსა და დეპოზიტებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღში. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი (ჩვეულებრივი გზით განხორციელებული შესყიდვებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვების ჩათვლით) აღიარდება ვაჭრობის თარიღში, ანუ თარიღში როდესაც ბანკი ინსტრუმენტის სახელმკერულებო დებულებების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება (თუ სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ ერთეულს არ წარმოადგენს) თავდაპირველად ფასდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული მის შემენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას ზოგადად წარმოადგენს მის გარიგების ფასს.

ii. კლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება: ამორტიზირებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს (SPPI).

სავალო ფინანსური ინსტრუმენტი აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ორივე შემდეგი პირობა დაკმაყოფილებულია და ის არ არის კლასიფიცირებული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

როდესაც სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება, კუმულაციური ამონაგები ან ზარალი ადრე აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში, რეკლასიფიცირებულია კაპიტალიდან მოგებაში ან ზარალში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული.

დამატებით, პირველადი აღიარებისას, ბანკს შეუძლია შეუქცევადი წესით განსაზღვროს ფინანსური აქტივი რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზირებული ღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით აღირიცხვის მოთხოვნებს, თუ ეს მნიშვნელოვნად შეამცირებს ან აღმოფხვრის სააღრიცხვო შეუსაბამობას რაც სხვა შემთხვევაში წარმოიშვება.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ბანკი აფასებს ბიზნეს მოდელის მიზნებს რომლის ფარგლებშიც ხდება ფინანსური აქტივების პორტფელის მართვა, რადგან ეს ასახავს ბიზნესის მართვის და ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის მიწოდების ფორმებს. განხილული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელთან მიმართებაში არსებული პოლიტიკები და მიზნები და ამგვარი პოლიტიკების მოქმედება პრაქტიკაში. კერძოდ, არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის იმ ვალდებულებების ხანგრძლივობასთან თანხვედრაზე, რომლებიც ამგვარი აქტივების აფინანსებენ ან ფულადი სახსრების რეალიზაციას აქტივების გაყიდვის გზით;

- როგორ ხდება პორტფელის შედეგების შეფასება და ამ შეფასებების კომუნიკაცია ბანკის ხელმძღვანელობისთვის;
- რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნეს მოდელის (და ამგვარ ბიზნეს მოდელში არსებული ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და როგორ იმართება ამგვარი რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა ანაზღაურება მართვის ქვეშ არსებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- განვილი პერიოდებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალი სავაჭრო საქმიანობის მოლოდინები. თუმცა, ინფორმაცია სავაჭრო საქმიანობის შესახებ ცალკე არ განიხილება. ის წარმოადგენს ბანკის მთლიანი შეფასების ნაწილს, თუ რამდენად არის მიღწეული ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით ბანკის მიერ განსაზღვრული მიზნები და რამდენად არის რეალიზებული ფულადი სახსრები.

ბანკის საცალო და კორპორატიული საბანკო საქმიანობა მოიცავს სესხებს კლიენტებზე, რომლებიც ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად. საცალო ბიზნესში სესხები მოიცავს ოვერდრაფტებს, არაუზრუნველყოფილი და უზრუნველყოფილი სესხების გაცემას. აღნიშნული პორტფელებიდან სესხების გაყიდვა ძალიან იშვიათია.

კონკრეტული სასესხო ფასიანი ქაღალდები ბანკის მიერ ფლობილია ცალკე პორტფელში გრძელვადიანი შემოსავლიანობისთვის. აღნიშნული უზრუნველყოფები შეიძლება იქნას გაყიდული, მაგრამ მსგავსი გაყიდვები არ არის მოსალოდნელი რომ იქნება ხშირი. ბანკი ითვალისწინებს, რომ მსგავსი ფასიანი ქაღალდები ფლობილია ბიზნეს მოდელის ფარგლებში რომლის მიზანია აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად.

სავაჭროდ ფლობილი და მართვის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რადგან მათი ფლობის მიზანი არ არის არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და არც ფინანსური აქტივების გაყიდვა.

შეფასება იმისა, თუ რამდენად წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდას

ამ შეფასების მიზნებისთვის, "ძირი თანხა" განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება მისი თავდაპირველი აღიარებისას. „პროცენტი“ განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულების ანაზღაურება, გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკისა და გასესხებასთან დაკავშირებული სხვა ტიპური რისკებისა და დანახარჯების (მაგალითად ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები) სანაცვლოდ, ასევე მოგების მარჟა.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხებისა და პროცენტის გადახდას, ბანკი ითვალისწინებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს ასევე მოიცავს შეფასებას იმისა, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობას, რომელმაც შესაძლოა ისეთი ფორმით შეცვალოს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადები ან ოდენობა, რომ ის აღარ დააკმაყოფილებს მოცემულ პირობას. შეფასების განხორციელებისას, ბანკი ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირობითი ვითარებები, რომლებიც შეცვლიან ფულადი ნაკადების ოდენობას და ვადებს;
- ლევერიჯის ფუნქციები;
- წინასწარი დაფარვისა და ვადის გახანგრძლივების პირობები;
- პირობები, რომლებიც ზღუდავენ ბანკის უფლებას მოითხოვოს ფულადი ნაკადები კონკრეტული აქტივებიდან (მაგ. შეთანხმება აქტივებზე „რეგრესის უფლების გარეშე“)

- ვითარებები, რომლებიც ცვლიან „ფულის ღირებულება დროში“ ანაზღაურებას - მაგ. საპროცენტო განაკვეთების პერიოდული ცვლილება.

სესხები რეგრესის უფლების გარეშე

ზოგიერთ შემთხვევებში, ბანკის მიერ გაცემული სესხები, რომლებიც უზრუნველყოფილია მსესხებლის გირაოთი ზღუდავს ბანკის მხრიდან შესაბამისი გირაოს ფულადი ნაკადების მოთხოვნის უფლებას (სესხები რეგრესის უფლების გარეშე). ბანკი იყენებს მსჯელობას იმის შეფასებისას აკმაყოფილებს თუ არა სესხები „რეგრესის უფლების გარეშე“ მხოლოდ ძირითადი თანხებისა და პროცენტის გადახდებს კრიტერიუმს.

ბანკი როგორც წესი, მსჯელობისას, ითვალისწინებს შემდეგ ინფორმაციას:

- განსაზღვრავს თუ არა სახელშეკრულებო გარიგება სესხის ფულადი გადახდების კონკრეტულ ოდენობებს და თარიღებს;
- გირაოს სამართლიანი ღირებულება უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის ოდენობასთან მიმართებაში;
- მსესხებლის უნარი და სურვილი განახორციელოს სახელშეკრულებო გადახდები, გირაოს ღირებულების კლების მიუხედავად;
- რამდენად წარმოადგენს გირაო მსესხებლის აქტივების მთლიან ან არსებით ნაწილს; და
- მიიღებს თუ არა ბანკი სარგებელს შესაბამისი აქტივის ღირებულების ზრდიდან.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები არ რეკლასიფიცირდება მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს.

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი აკლასიფიცირებს მის ფინანსურ ვალდებულებებს, სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ისევე როგორც აღრიცხავს - ამორტიზირებული ღირებულებით.

iii. აღირების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ბანკი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ბანკი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა (ან აღიარებაშეწყვეტილი აქტივის იმ ნაწილის საბალანსო ღირებულებას) და (i) მიღებულ ოდენობას (ნებისმიერი მიღებულ, ახალ აქტივს გამოკლებული ახალი ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) და (ii) ნებისმიერი კუმულაციური ამონაგების ან ზარალის (რომელიც აღიარებულ იქნა სხვა სრულ შემოსავალში) ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ბანკი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მის ფინანსურ მდგომარეობაში აღიარებულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემული აქტივების ან მათი ნაწილის ყველა ან არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას, მსგავს შემთხვევებში, გადაცემული აქტივების აღიარება არ წყდება. მსგავსი გარიგებების მაგალითებია ფასიანი ქაღალდების გასესხება და ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები.

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის.

iv. ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, ბანკმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები.

თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით დამატებული ნებისმიერი შესაბამისი გარიგების ხარჯები. ნებისმიერი საკომისიო მიღებული კორექტირების ფარგლებში აღირიცხება შემდეგნაირად:

- საკომისიოები, რომლებიც შესულია ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში და საკომისიოები, რომლებიც შესაბამისი გარიგების ხარჯების ანაზღაურებას წარმოადგენს, შეტანილია აქტივის თავდაპირველ შეფასებაში; და
- სხვა საკომისიოები, რომლებიც შესულია მოგებაში ან ზარალში აღიარების შეწყვეტისას წარმოშობილი ამონაგების ან ზარალის ნაწილის სახით.

ბანკი მიიჩნევს, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში.

თუ ფულადი ნაკადები იცვლება როდესაც მსესხებელი ფინანსური სირთულეების წინაშეა, მაშინ კორექტირების მიზანი როგორც წესი არის საწყისი სახელშეკრულებო პირობების მაქსიმალურად აღდგენის და არა ახალი აქტივის წარმოქმნა არსებითად განსხვავებულ პირობებზე. თუ ბანკი ფინანსური აქტივის ისეთ კორექტირებას გეგმავს რაც ფულადი ნაკადების პატიებას გამოიწვევს, მაშინ ის თავდაპირველად აფასებს შესაძლებელია თუ არა აქტივის გარკვეული ნაწილის ჩამოწერა, მანამ სანამ კორექტირებას ექნება ადგილი (იხილეთ ქვემოთ ჩამოწერის პოლიტიკები). ეს მიდგომა გავლენას ახდენს რაოდენობრივი შეფასების შედეგებზე და ნიშნავს, რომ როგორც წესი ესეთ შემთხვევებში აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული. ბანკი შემდგომ ახორციელებს კორექტირების არსებობის ხარისხობრივ შეფასებას.

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული ფინანსური აქტივის კორექტირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ბანკი პირველ რიგში ხელახლა ითვლის ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით და აღიარებს საბოლოო კორექტირებას როგორც ამონაგების ან ზარალის ცვლილებას მოგებაში ან ზარალში. კორექტირებისას გაწეული ან მიღებული ნებისმიერი საკომისიო ან ხარჯები აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია კორექტირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილ ვადაზე.

თუ ეს კორექტირება გამოწვეულია მსესხებელის ფინანსური სირთულეებით (იხ. შენიშვნა 3(e)(vii)), მაშინ ამონაგები ან ზარალი წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალთან ერთად. სხვა შემთხვევაში, ის წარმოდგენილია როგორც ეფექტური პროცენტის მეთოდით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი (იხ. შენიშვნა 3(b)).

ფინანსური ვალდებულებები

ბანკი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილპირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილი ოდენობა მოიცავს გადაცემულ არა-ფინანსურ აქტივებს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და ნაკისრ ვალდებულებებს, ახალი შეცვლილი ფინანსური ვალდებულების ჩათვლით.

ბანკი ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების ვალუტაში;
- ცვლილება უზრუნველყოფაში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

თუ ფინანსური ვალდებულების კორექტირება არ მიიჩნევა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება გადაანგარიშებულია მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით და შედეგად მიღებული ამონაგები ან ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოყენებული ცვლილებიდან მიღებული ამონაგების ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია ცვლილების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით.

ნებისმიერი გაწეული საკომისიო ხარჯები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ამორტიზირებულია კორექტირებული ფინანსური ვალდებულების დარჩენილ ვადაზე ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა გამოთვლით.

v. ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ბანკს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

შემოსავალი და ხარჯები წარმოდგენილია წმინდად მხოლოდ ფასს სტანდარტებით ნებადართულის შემთხვევაში, ან მსგავსი გარიგებების ჯგუფიდან მიღებული შემოსულობებისთვის და ზარალებისთვის.

vi. სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვიდან ან გადაიხდება ვალდებულებების გადაცემისას ჩვეულებრივი გარიგების ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისათვის ძირითად ბაზარზე ან მისი არარსებობის შემთხვევაში უფრო ხელსაყრელ ბაზარზე, რომელიც ბანკისათვის ხელმისაწვდომია მოცემული თარიღისათვის. ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ასახავს მისი გადაუხდელობის რისკს.

ბანკი ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას აფასებს ამ ინსტრუმენტისათვის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასების გამოყენებით იმ შემთხვევაში თუ ეს ინფორმაცია ხელმისაწვდომია. ბაზარი არის "აქტიური", თუ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული გარიგებები წარმოებს საკმარისი სიხშირით და მოცულობით, რაც უზრუნველყოფს ფასების შესახებ ინფორმაციის რეგულარულად მიღებას.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტიურ ბაზარზე არ არსებობს კოტირებული ფასი, ბანკი იყენებს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებენ შესაბამისი ბაზრის დაკვირვებად მონაცემებს და მაქსიმალურად ამცირებენ არადაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებას. შერჩეული შეფასების ტექნიკა ითვალისწინებს ყველა ფაქტორს რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ გარიგების ღირებულების შეფასებისას.

ფინანსური ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარებისას მისი სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება არის გარიგების ღირებულება- ანუ მიღებული და გადახდილი თანხების სამართლიანი ღირებულება. თუ ბანკი მიიჩნევს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ღირებულებისაგან და სამართლიანი ღირებულების დადგენა ვერ ხერხდება ვერც კოტირებული ფასების საშუალებით აქტიურ ბაზარზე იდენტური აქტივის ან ვალდებულებისათვის, ვერც შეფასების ტექნიკის გამოყენებით, რომლისთვისაც ნებისმიერი არადაკვირვებადი მონაცემი შეფასებულია როგორც არა-არსებითი სხვაობასთან მიმართებაში, მაშინ ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, კორექტირებული თავდაპირველი აღიარებისას არსებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის სხვაობის გადავადების მიზნით. შემდგომში, აღნიშნული სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, შესაბამის საფუძველზე, ფინანსური ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, მაგრამ არაუგვიანეს მომენტისა, როდესაც შეფასებას სრულად დაუჭერს მხარს დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემები ან ტრანზაქცია დაიხურება.

ბანკი ახდენს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლის აღიარებას საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის განმავლობაშიც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას.

vii. გაუფასურება

იხილეთ ასევე შენიშვნა 4.

ბანკი აღიარებს ზარალის რეზერვებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- ფინანსური აქტივები რომლებიც წარმოადგენენ სასესხო ინსტრუმენტებს;
- სასესხო ვალდებულებები და გამოშვებული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები.

ბანკი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღიარდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების აქტივები, რომელთაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (იხ. შენიშვნა 4).

ბანკი მიიჩნევს, რომ სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი როდესაც მათი საკრედიტო რისკის რეიტინგი ექვივალენტურია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „საინვესტიციო ხარისხი“. ბანკი არ იყენებს გამონაკლისს დაბალი საკრედიტო რისკის დაშვების თაობაზე არც ერთი სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმართ.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (მსზ) არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევებისაგან. ფინანსური ინსტრუმენტები რომლებზეც 12 თვიანი მსზ აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „1 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები. პირველ დონეზე განაწილებული ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ მომხდარა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ და არ არის კრედიტით გაუფასურებული.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში ან დაქვემდებარების მაქსიმალური სახელშეკრულებო პერიოდის განმავლობაში. ფინანსური ინსტრუმენტები რომლებზეც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მაგრამ არ არის კრედიტით გაუფასურებული, მიჩნეულია როგორც „დონე 2-ის“ ფინანსური ინსტრუმენტები. მე-2 დონეზე განაწილებული ფინანსური ინსტრუმენტები არის ინსტრუმენტები, რომლებიც დაექვემდებარა საკრედიტო რისკის არსებით ზრდას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მაგრამ რომლებიც არ არის კრედიტით გაუფასურებული.

ფინანსური ინსტრუმენტები რომელთათვისაც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აღიარებული და რომლებიც გაუფასურებულია კრედიტით, მოხსენებულია როგორც „3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტები“.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის ალბათობით შეწონილ შეფასებას. ის ფასდება შემდეგნაირად:

- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული საანგარიშგებო თარიღისთვის:* როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულება (ე.ი. სხვაობა ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს მიერ მისაღებ ფულად სახსრებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ბანკი);
- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის:* სხვაობა მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი მომავალი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას შორის; და
- *გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები:* ბანკის მიერ მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა (ვალდებულების გამოყენების შემთხვევაში) და იმ ფულად ნაკადებს შორის სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომლის მიღებასაც მოელის ბანკი.
- *ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები:* მოსალოდნელი გადახდები მფლობელის ასანაზღაურებლად, გამოკლებული ნებისმიერი ოდენობები, რომელთა ამოღებასაც მოელის ბანკი.

მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებისას, შემდეგი დისკონტირების განაკვეთები გამოიყენება:

- *ფინანსური აქტივები, გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა:* თავდაპირველი ეფექტური განაკვეთი ან მისი მიახლოება; და
- *გამოუყენებელი სასესხო ვალდებულებები:* ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოება, რომელიც გამოყენებულ იქნება სასესხო ვალდებულებიდან წარმოქმნილ ფინანსურ აქტივზე.
- *გამოშვებული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები:* განაკვეთი, რომელიც ასახავს "ფულის ღირებულება დროში" მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ფულადი ნაკადების კონკრეტულ რისკებს.

რესტრუქტურულიზებული ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება მოლაპარაკებების საფუძველზე ან მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო არსებული ფინანსური აქტივი ახლით იცვლება, მაშინ კეთდება შეფასება უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა (იხ. შენიშვნა 3(e)(iii)) და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება შემდეგნაირად:

- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურულიზაცია არ გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ შეცვლილი ფინანსური აქტივიდან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები შეტანილია არსებული აქტივისგან მიღებული ფულადი დანაკლისის გამოთვლებში (იხ. შენიშვნა 4).
- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურულიზაცია გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ახალი აქტივის მოსალოდნელი სამართლიანი ღირებულება განიხილება როგორც საბოლოო ფულადი ნაკადი არსებული ფინანსური აქტივიდან მისი აღიარების შეწყვეტის მომენტში. ეს ოდენობა შეტანილია არსებული ფინანსური აქტივისგან მიღებული ფულადი სახსრების დანაკლისის გამოთვლებში, რომელიც დისკონტირებულია აღიარების შეწყვეტის მოსალოდნელი თარიღიდან საანგარიშგებო თარიღამდე არსებული ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის მდგომარეობით ბანკი აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები გაუფასურებული კრედიტით („მე-3 დონის“ ფინანსური აქტივები). ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ მოვლენას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია კრედიტით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

საცალო სესხებისთვის:

- მსესხებლის გარდაცვალება;
- სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (60 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით „Silkloan“-ისთვის);
- ეკონომიკურ ზარალთან დაკავშირებული სესხის რესტრუქტურულიზაცია;
- სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელიც იწვევს მსესხებლის უუნარობას დაფაროს თავისი სასესხო ვალდებულებები;

ბიზნეს სესხებისთვის:

- გაკოტრების წამოწყება მსესხებლის მხრიდან;
- სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- ეკონომიკურ ზარალთან დაკავშირებული სესხის რესტრუქტურულიზაცია;
- თაღლითობის შემთხვევა ან შეცდომაში შემყვანი ინფორმაცია მსესხებლის მხრიდან, რამაც შესაძლოა კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე იქონიოს გავლენა;
- მსესხებლის სესხის ნებისმიერი ნაწილის მე-3 ეტაპზე გადატანა.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის:

- კრედიტუნარიანობის საბაზრო შეფასება, როგორც ასახულია ობლიგაციებიდან მიღებულ შემოსულობებში;
- კრედიტუნარიანობის სარეიტინგო სააგენტოების შეფასება;
- კონტრაქტის კაპიტალის ბაზრებზე წვდომის უნარი ახალი სესხის გამოსაშვებად;
- სესხის რესტრუქტურის ალბათობა, რის შედეგადაც მფლობელი გასწევს ზარალს ნებაყოფლობითი ან იძულებითი სესხის პატიების გზით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია შემდეგნაირად:

- ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები: აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან გამოქვითვის სახით;
- სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები: როგორც წესი, ანარიცხის სახით;
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი მოიცავს როგორც გამოყენებულ ასევე გამოუყენებლ კომპონენტებს, და ბანკი ვერ ახერხებს სასესხო ვალდებულების კომპონენტზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენას მის გამოყენებულ კომპონენტზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისგან განცალკევებით: ბანკი წარადგენს გაერთიანებულ ზარალის რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. გაერთიანებული ოდენობა წარმოდგენილია გამოყენებული კომპონენტის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან გამოქვითვის სახით. ზარალის რეზერვის ნებისმიერი ზედმეტობა გამოყენებული კომპონენტის მთლიან ოდენობაზე წარმოდგენილია ანარიცხის სახით; და

ჩამოწერები

სესხები და სასესხო ფასიანი ქაღალდები ჩამოიწერება (მთლიანად ან ნაწილობრივ) როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი ფინანსური აქტივის ნაწილობრივი ან მთლიანი აღდგენისა. ეს არის ისეთი შემთხვევა, როდესაც ბანკი განსაზღვრავს, რომ მსესხებელს არ აქვს შესაბამისი აქტივები ან შემოსავლის წყაროები, რითაც იგი უზრუნველყოფს საკმარისი ფულადი ნაკადების გენერირებას იმისთვის, რომ დაფაროს ჩამოწერას დაქვემდებარებული ოდენობები. შეფასება კეთდება ინდივიდუალური აქტივის დონეზე.

ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა შეტანილია „სავალო ფინანსური აქტივების და სასესხო ვალდებულებების წმინდა გაუფასურების ზარალში“ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას ბანკის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(f) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტების გამოკლებით, და ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, რომელთა დაფარვის ვადა შესყიდვიდან 90 დღე ან ნაკლებია და რომლებიც ექვემდებარება მათი სამართლიანი ღირებულების ცვლილებების არა-არსებით რისკს და გამოიყენება ბანკის მიერ მისი მოკლევადიანი ვალდებულებების სამართავად.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(გ) რისკების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტები

რისკების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტები მოიცავს ყველა წარმოებულ აქტივსა და ვალდებულებას, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული როგორც სავაჭრო აქტივები ან ვალდებულებები. ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(h) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“-ს მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს (იხ. შენიშვნა 3(e)(i)); ისინი თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, და შემდგომ მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

(i) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

„საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები“-ს მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ სასესხო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს (იხ. შენიშვნა 3(e)(i)); აღნიშნული თავდაპირველად ფასდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, ხოლო შემდგომ ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

(j) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები, მიწისა და შენობების გარდა, ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის შესყიდვაზე ან მისი გამიზნული მოხმარებისთვის შესაბამის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანაზე. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილის სახით.

დანადგარების საბალანსო ღირებულება გადახედილია გაუფასურების კუთხით, როდესაც მოვლენები ან გარემოებების ცვლილებები მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს აღდგენადი.

თავდაპირველი თვითღირებულებით აღიარების შემდეგ, მიწა და შენობები აღირიცხება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს გადაფასების თარიღისთვის არსებულ სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ნებისმიერი შემდგომი დაგროვილი ცვეთა და შემდგომი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. შეფასებები საკმარისად ხშირად ხორციელდება, რომ უზრუნველყოფილი იყოს, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

დაგროვილი ცვეთა გადაფასების თარიღისთვის გაუქმებულია აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების საპირწონედ და წმინდა ოდენობა ხელახლა არის წარმოდგენილი აქტივის გადაანგარიშებულ ოდენობაზე. ნებისმიერი გადაფასების ნამეტი დაკრედიტებულია სხვა სრულ შემოსავალში ასახულ ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც ის აღადგენს იგივე აქტივის, ადრე მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებულ გადაფასების შემცირებას, რა შემთხვევაშიც ზრდა აღიარდება მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასების ნაკლებობა აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც დანაკლისი რომელიც პირდაპირ ურთიერთგადაფარავს წინა ნამეტს იგივე აქტივზე, პირდაპირ არის ურთიერთგადაფარული ნამეტის საპირწონედ ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

ყოველწლიური გადატანა ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გაუნაწილებელ მოგებაში ხდება გადაფასებული აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივების საწყისი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობის ოდენობით. გაყიდვისას, კონკრეტულ გაყიდულ აქტივთან დაკავშირებული, ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილის სახით.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯები კაპიტალიზდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ დანახარჯთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება ბანკში. მიმდინარე სარემონტო და ტექნიკური მხარდაჭერის ხარჯები აღიარდება ხარჯებად მათი გაწვევისთანავე.

(iii) ცვეთა

აქტივის ცვეთა იწყება როდესაც ის მზად არის მოხმარებისთვის. მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით შემდეგი სასარგებლო მომსახურების ვადების მანძილზე:

	<u>წლები</u>
შენობა-ნაგებობები	50
ავეჯი და მოწყობილობები	4-10
კომპიუტერები და საოფისე ტექნიკა	4-10
სატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა	4-10

აქტივების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაიხედება და შესაბამისად კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

(k) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ბანკის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის (გარდა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა), რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რომლებიც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოდინებებისგან.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება თუ აქტივის და მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო აღდგენად ღირებულებას.

ბანკის აქტივები არ ახდენს ცალკე ფულადი ნაკადების შემოდინების გენერირებას და გამოიყენება როგორც ერთი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების (თუ არსებობს) მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება თავდაპირველად ნებისმიერი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებაზე და ამცირებს მას, და შემდეგ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე წილობრივ საფუძველზე, და ამცირებს მას.

გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არარსებობის შემთხვევაში.

(l) მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან

მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით გამოკლებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები. შემდგომ, ისინი ფასდება მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით (იხილეთ შენიშვნა 3(e)(ii)).

(m) გასაყიდად გამიზნული აქტივები

ბანკი დასაკუთრებული ქონების გრძელვადიან აქტივს აკლასიფიცირებს როგორც „გასაყიდად გამიზნულ აქტივებს“, რომელთა საბალანსო ღირებულება იქნება აღდგენილი ძირითადად გაყიდვის გარიგებიდან და არა ხანგრძლივი გამოყენებიდან. გასაყიდად გამიზნული აქტივები ფასდება მათ საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის (გამოკლებული გაყიდვის ღირებულება) უმცირესით. გასაყიდად გამიზნული აქტივების საბალანსო ღირებულების შემდგომი ჩამოწერები (რომელიც არ მოიცავს გაყიდვებიდან მიღებულ ამონაგებს ან ზარალს) აღიარდება როგორც გაუფასურების ზარალი. გასაყიდად გამიზნული აქტივის სამართლიანი ღირებულების (გამოკლებული გაყიდვის ღირებულება) შემდგომ ზრდაზე მიღებული ამონაგები არ აღიარდება ადრე აღიარებულ გაუფასურების ზარალზე მეტი ოდენობით.

(n) სააქციო კაპიტალი

i. ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. მზარდი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით.

ii. დივიდენდები

ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის უნარი ექვემდებარება საქართველოში მოქმედ წესებსა და რეგულაციებს. ჩვეულებრივ აქციებთან მიმართებაში დივიდენდები აისახება როგორც გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნება, მათი გამოცხადების პერიოდში.

(o) გამოცემული, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესული სტანდარტები

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები და კორექტირებები სტანდარტებში, რომლებიც 2021 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შედის ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა ბანკს არ ჰქონდა მიღებული აღნიშნული ცვლილებები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას. მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი ახალი და კორექტირებული სტანდარტები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- *საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკის რეფორმა - ეტაპი 2 (ფასს 9, ბასს 39, ფასს 7, ფასს 4 და ფასს 16-ის კორექტირებები).*
- *დამამძიმებელი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის კორექტირებები)*
- *COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო კონცესიები (ფასს 16-ის კორექტირება).*
- *ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი გამიზნულ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის კორექტირებები).*
- *კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებები (ფასს 3-ის კორექტირებები);*
- *ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის კორექტირებები).*
- *ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები და ფასს 17 შესწორებები*

4. ფინანსური რისკის მიმოხილვა

ეს შენიშვნა ასახავს ინფორმაციას ბანკის ფინანსურ რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ. ბანკის ფინანსური რისკების მართვის სტრუქტურაზე ინფორმაციისთვის, იხ შენიშვნა 20.

საკრედიტო ხარისხის ანალიზი

შემდეგი ცხრილი ასახავს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს გირაოსა ან სხვა საკრედიტო უზრუნველყოფის გათვალისწინების გარეშე. გარდა სხვაგვარად მითითებულისა, ცხრილში წარმოდგენილი ოდენობები ასახავს ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებებს. ტერმინების განმარტება: დონე 1, დონე 2, დონე 3 იხილეთ შენიშვნაში 3(e)(vii).

ლარი'000	31 დეკემბერი 2020			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
<i>სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით – კორპორატიული კლიენტები</i>				
რეიტინგი Caa2	-	2,346	-	2,346
რეიტინგი Ca-C	196	3,108	1,054	4,358
სულ	196	5,454	1,054	6,704
ზარალის რეზერვი	-	(367)	(250)	(617)
საბალანსო ღირებულება	196	5,087	804	6,087
<i>სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - საცალო კლიენტები</i>				
<i>ონლაინ სესხები</i>				
ვადაგადაცილების გარეშე	200	56	-	256
ონლაინ სესხები - 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	13	5	-	18
ონლაინ სესხები - 30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	3	-	3
ონლაინ სესხები - 60-90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	5	5
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	76	207	283
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	17	17
<i>სხვა საცალო სესხები*</i>				
ვადაგადაცილების გარეშე	3,838	403	-	4,241
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	16	-	-	16
30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	-	-	-
60-90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	247	247
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	21	218	239
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	315	315
სულ საცალო	4,067	564	1,009	5,640
ზარალის რეზერვი	(142)	(137)	(505)	(784)
საბალანსო ღირებულება	3,925	427	504	4,856
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულების ჯამური ოდენობა	4,121	5,514	1,308	10,943

ბიზნეს სესხისთვის დეფოლტის ალბათობა ფასდება ექსპერტის მიერ ინდივიდუალური მიდგომით, შეფასების კითხვარზე დაფუძნებული სარეიტინგო სისტემის მიხედვით და წარმოადგენს ქვეყნის რეიტინგს („Moody“-ს სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით) კორექტირებულს თითოეული ინდივიდუალური მსესხებლის ინდივიდუალური რისკის მახასიათებლებით და მთავრობის მხარდაჭერაზე მათი წვდომის დონის მიხედვით.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მე-2 დონის ბიზნეს სესხების დეფოლტის ალბათობა 50%-დან 75%-მდე მერყეობდა, 100% დეფოლტის ალბათობა იყო გამოყენებული მე-3 დონის ბიზნეს სესხებისათვის, ხოლო ვადაგადაცილების გარეშე არსებული ბიზნეს სესხების დეფოლტის ალბათობა მერყეობდა 4%-დან 12%-მდე (2019 წლის 31 დეკემბრის: 8%-დან 14%-მდე).

ლარი'000	31 დეკემბერი 2019			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით – კორპორატიული კლიენტები				
რეიტინგი B1	3,544	-	-	3,544
რეიტინგი B2	1,856	-	-	1,856
რეიტინგი B3	980	-	-	980
რეიტინგი Caa1	182	-	-	182
რეიტინგი Ca-C	-	-	1,048	1,048
სულ	6,562	-	1,048	7,610
ზარალის რეზერვი	(123)	-	(179)	(302)
საბალანსო ღირებულება	6,439	-	869	7,308

სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით – საცალო კლიენტები

ონლაინ სესხები				
ვადაგადაცილების გარეშე	738	-	-	738
ონლაინ სესხები - 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	86	-	-	86
ონლაინ სესხები - 30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	17	-	17
ონლაინ სესხები - 60-90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	15	-	15
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	1,347	1,347
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	432	-	432

სხვა საცალო სესხები*

ვადაგადაცილების გარეშე	4,218	-	-	4,218
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	16	-	-	16
30-60 დღემდე ვადაგადაცილება	-	5	-	5
60-90 დღემდე ვადაგადაცილება	-	140	-	140
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	462	462
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	241	241
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	-	-
სულ საცალო	5,058	609	2,050	7,717
ზარალის რეზერვი	(288)	(247)	(1,343)	(1,878)
საბალანსო ღირებულება	4,770	362	707	5,839
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულების ჯამური ოდენობა	11,209	362	1,576	13,147

* ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხებისთვის მოიცავს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს საკრედიტო ბარათებზე არსებულ გამოუყენებელ სასესხო ვალდებულებებზე.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკი ფლობს ორ კორპორატიულ სესხს კლიენტების მიმართ 2,189 ათასი ლარის ოდენობით, რომელთათვისაც ზარალის რეზერვი არ არის აღიარებული გირაოს არსებობის გამო (2019 წლის 31 დეკემბერი: ბანკი არ ფლობდა ფინანსურ ინსტრუმენტებს რომელთათვისაც არ იყო ზარალის რეზერვი აღიარებული გირაოს არსებობის გამო). 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 1-ლი და მე-2 დონის ბიზნეს სესხების ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში მერყეობდა 12%-დან 21%-მდე. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადაგადაცილების გარეშე არსებული საცალო სესხების ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში მერყეობდა 29%-დან 45%-მდე (2019 წლის 31 დეკემბერი: 21%-დან 54%-მდე).

ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკს არ შეუცვლია გირაოს პოლიტიკები.

საკრედიტო რისკი - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან წარმოშობილი თანხები

გაუფასურების შეფასებისთვის გამოყენებული მონაცემები, დაშვებები და მეთოდები

ფასს 9 ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს რიგი მსჯელობების, დაშვებების და შეფასებების გაკეთებას რომლებსაც გავლენა აქვთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. შეფასებები და მსჯელობა დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის ცოდნასა და ისტორიულ გამოცდილებაზე. იხილეთ ასევე 3(e)(vi) შენიშვნაში მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა.

COVID-19-ის გავლენას შედეგად მოჰყვა დამატებითი მსჯელობის გამოყენება ამ დაშვებებსა და მეთოდებში, ამგვარი მოვლენის ეკონომიკური და ფინანსური გავლენის შეზღუდული გამოცდილების გამო. შედეგად, ბანკმა შეიტანა რიგი ცვლილებები მნიშვნელოვან მსჯელობებში, რომლებიც გამოყენებული იყო წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ხელმძღვანელობის ძირითადი მსჯელობების შეჯამება მოცემულია ქვემოთ.

საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული დეფოლტის რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად, ბანკი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ბანკის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ექსპერტის საკრედიტო შეფასების და მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის ჩათვლით.

შეფასების მიზანს წარმოადგენს გამოვლენა იმისა არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი, შემდეგის შედარებით:

- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა საანგარიშგებო თარიღისთვის;
- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობასთან, დროის იმ მომენტისთვის, რომელიც ნავარაუდები იყო დაქვემდებარების თავდაპირველი აღიარებისას (კორექტირებული, შესაბამისობის შემთხვევაში, წინასწარი გადახდების მოლოდინების ცვლილებებზე), შედარების გზით.

საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის შესაფასებლად ბანკი იყენებს სამ კრიტერიუმს:

- დეფოლტის ალბათობის ცვლილებაზე დაფუძნებული რაოდენობრივი ტესტირება;
- ხარისხობრივი მაჩვენებლები; და
- 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების „backstop“ მაჩვენებელი.

დეფოლტის ალბათობის ვადიანობის სტრუქტურის შექმნა

სამომხმარებლო სესხები

სამომხმარებლო სესხების დეფოლტის ალბათობის მოდელირება დაფუძნებულია ჯგუფური ანალიზის მეთოდზე სესხის თითოეული სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე. დეფოლტის განმარტების მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა დაფუძნებულია ისტორიულ ყოველთვიურ მიგრაციის ანალიზზე, წინა 4 წლის პერიოდისთვის სეგმენტებში დეფოლტების შესაბამისად. იმ სეგმენტებისთვის, რომელთაც აკლიათ ისტორიული მონაცემები, პერიოდი განსხვავდება იმის მიხედვით თუ რომელი პერიოდიდან არსებობს ფაქტობრივი მონაცემები.

თითოეული სეგმენტისთვის, გამოითვლება ისტორიული საშუალო ყოველთვიური მატრიცა და სასურველი პერიოდისთვის დეფოლტის ალბათობა განისაზღვრება მატრიცის ექსტრაპოლაციით (1 წელი და მთლიანი სასიცოცხლო ციკლი).

კორპორატიული სესხები

ბიზნეს სესხისთვის დეფოლტის ალბათობა ფასდება ექსპერტის მიერ ინდივიდუალური მიდგომით, შეფასების კითხვარზე დაფუძნებული სარეიტინგო სისტემის მიხედვით და წარმოადგენს ქვეყნის რეიტინგს, კორექტირებულს თითოეული ინდივიდუალური მსესხებლის ინდივიდუალური რისკის მახასიათებლებით და მთავრობის მხარდაჭერაზე მათი წვდომის დონის მიხედვით.

განსაზღვრა იმისა არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ბანკი აფასებს არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. არსებითი მნიშვნელობა განსხვავებულია სესხების გაცემის სხვადასხვა ტიპებისთვის, კერძოდ ინდივიდუალურად და ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის. "Backstop" მაჩვენებლის სახით ბანკი ფინანსური აქტივების ვადაგადაცილების სტატუსს იყენებს და ასევე იყენებს სხვა ხარისხობრივ მაჩვენებლებს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად. ქვემოთ აღწერილია საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის ხარისხობრივი მაჩვენებლები:

კორპორატიული კლიენტები

- ფინანსური ან არაფინანსური კოვენანტების დარღვევა;
- იურიდიული ქმედება მსესხებელზე, რომელმაც შეიძლება არსებითი ფულადი სახსრების გადინება გამოიწვიოს;
- სესხის რესტრუქტურისა, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ ზარალთან;
- მსესხებლის საბანკო ანგარიშზე გირაოს ან შეზღუდვების დაწესება;
- ფინანსური ინფორმაციის მოწოდების 1 წლიანი დაგვიანება;
- $EBITDA < 0$ ან $EBITDA/სესხის\ დაფარვა < 1$, წინა პერიოდთან შედარებით;
- მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის არსებითი გაუარესება, ძირითად მომწოდებელთან ხელშეკრულების დაკარგვის, ძირითადი მომხმარებლის დაკარგვის, უარყოფითი ფულადი სახსრების პროგნოზის და მომგებიანობის არსებითი გაუარესების ჩათვლით.

საცალო კლიენტები

- სესხის რესტრუქტურისა, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ ზარალთან;
- სესხის ღირებულებასთან თანაფარდობის 100%-მდე ზრდა;
- თუ მსესხებელი მევალეთა რეესტრის სიაში მოხვდება;

- მსესხებლის საბანკო ანგარიშზე გირაოს ან შეზღუდვების დაწესება;
- თუ მსესხებელი დაკარგავს სამსახურს.
- თუ მსესხებელი ითხოვს გადახდებისგან დროებით გათავისუფლებას ეკონომიკური ზარალის გამო.

“Backstop”-ად ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა ხდება არაუგვიანეს აქტივის 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებისა. ვადაგადაცილების დღეები განისაზღვრება ყველაზე პირველი ვადაგადაცილების თარიღის შემდეგ (როდესაც მთლიანი გადახდა არ იქნა მიღებული) გასული დღეების დათვლით. გადახდის თარიღებად მიიჩნევა თარიღები ნებისმიერი „საშეღავათო პერიოდის“ გათვალისწინების გარეშე, რომლითაც შეიძლება სარგებლობდეს მსესხებელი.

თუ არსებობს მტკიცებულება იმისა, რომ აღარ არსებობს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა თავდაპირველ აღიარებასთან შედარებით, მაშინ საკრედიტო ზარალი ინსტრუმენტზე ბრუნდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებიდან 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით შეფასებაზე.

ბანკი ახორციელებს საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენი კრიტერიუმების ეფექტურობის მონიტორინგს რეგულარული მიმოხილვებით, რათა დაადასტუროს რომ:

- კრიტერიუმებს შეუძლიათ გამოააშკარაონ საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა მანამ სანამ ის დაექვემდებარება დეფოლტს;
- კრიტერიუმები არ შეესაბამება დროის იმ მომენტს როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული;
- საშუალო დრო საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დადგენიდან დეფოლტამდე არის გონივრული;
- რისკზე დაქვემდებარება, ზოგადად არ გადადის პირდაპირ 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან კრედიტით გაუფასურებულში; და
- არ არსებობს არანაირი უსაფუძვლო არასტაბილურობა ზარალის რეზერვში, 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობიდან (დონე 1) არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ დეფოლტის ალბათობაში (დონე 2) გადატანებიდან.

დეფოლტის განმარტება

ბანკი მიიჩნევს, რომ ფინანსური აქტივი არის გადეფოლტებული როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს მის საკრედიტო ვალდებულებებს ბანკის მიმართ, ბანკის მიერ უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- მსესხებელი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია (60 დღეზე მეტი სილქ სესხისთვის) ან აქვს არაერთხელ რესტრუქტურირებული სესხი ბანკის მიმართ არსებულ, ნებისმიერ არსებით ვალდებულებებზე. ოვერდრაფტები მიჩნეულია როგორც ვადაგადაცილებული მაშინ როდესაც კლიენტი დაარღვევს რეკომენდირებულ ლიმიტს ან უფრო დაბალი ლიმიტის შესახებ მიიღებს რეკომენდაციას ვიდრე მიმდინარე დაუფარავი ოდენობა.
- იზრდება ალბათობა იმისა, რომ მსესხებელი მოახდენს აქტივის რესტრუქტურირაციას გაკოტრების შედეგად, რომელიც გამოწვეული იქნება მსესხებლის უუნარობით გადაიხადოს მისი საკრედიტო ვალდებულებები.

მსესხებლის დეფოლტის შეფასებისას, ბანკი ითვალისწინებს შემდეგ მაჩვენებლებს:

- ხარისხობრივი: ანუ კოვენანტის დარღვევა;
- რაოდენობრივი: ანუ ვადაგადაცილების სტატუსი და ბანკის მიმართ გადაუხდელობა იგივე მსესხებლის სხვა ვალდებულებაზე; და
- ბანკის შიდა მონაცემებზე ან გარე წყაროებიდან მოპოვებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

Covid-19

COVID-19 პანდემიის საპასუხოდ, ბანკმა გამოიჩინა ინიციატივა, რომ 2020 წლის მარტი-მაისის პერიოდში მსესხებლებისთვის სამთვიანი საშელავათო პერიოდი მიეცათ, რათა მნიშვნელოვნად შემცირებულიყო აუცილებლობა იმისა, რომ მომხმარებლები ფიზიკურად მისულიყვნენ ბანკში. აღნიშნული მოვლენა არ ყოფილა პირდაპირ მიჩნეული როგორც საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის მოვლენა (ანუ მიზეზი იმისა, რომ საკრედიტო რისკი დონე 1-იდან დონე 2-ზე გადასულიყო) და საკრედიტო რისკი იქნა გადატანილი დონე 2-ზე მხოლოდ იმ შემთხვევაში როდესაც არსებობდა მსესხებლის ფინანსური სირთულეების დაკვირვებადი მტკიცებულება, რაც მიანიშნებდა იმაზე რომ რისკის დონე არსებითად გაიზარდა სესხის გაცემის შემდეგ.

საცალო კლიენტები

2020 წლის მაისის შემდეგ, ბანკმა განაგრძო საცალო სეგმენტის მსესხებლებისთვის, მასობრივად, სრული ან ნაწილობრივი საშელავათო პერიოდის შეთავაზება. იმ მსესხებლების საკრედიტო რისკი, რომლებმაც გამოიყენეს საშელავათო პერიოდი 2020 წლის მაისის შემდეგ, არსებითად იქნა გაზრდილი და მათი გადატანა მოხდა დონე 2-ში ან დონე 3-ში, შესაბამისი პარამეტრების მიხედვით.

კორპორატიული კლიენტები

ბანკმა გამოიყენა ინდივიდუალური მიდგომა იმის დასადგენად არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი სესხის თავდაპირველი გაცემის შემდეგ. სესხი იქნა გადატანილი დონე 2-ზე თუ მსესხებელმა საშელავათო პერიოდი 2020 წლის მაისის შემდეგ გამოიყენა, ან მაშინ როდესაც მსესხებლის ფინანსური სირთულეების სხვა დაკვირვებადი მტკიცებულებები მიანიშნებდა იმაზე, რომ რისკის დონე არსებითად არის გაზრდილი სესხის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

მომავალი ტენდენციების გათვალისწინება

ბანკი ითვალისწინებს მომავალ ტენდენციებს როგორც ინსტრუმენტის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მისი საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის შეფასებაში, ასევე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში.

ბანკმა გამოავლინა და დოკუმენტურად ასახა საკრედიტო რისკის ძირითადი დრაივერები და საკრედიტო ზარალი ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული პორტფელისთვის და ისტორიული მონაცემების ანალიზის გამოყენებით, შეაფასა დამოკიდებულება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და საკრედიტო რისკსა და საკრედიტო ზარალებს შორის.

დამტკიცდა, რომ შეფასებულ მაკროეკონომიკურ პარამეტრებს, რომელთა შორისაც არის მშპ, ინფლაცია, ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, ინფლაცია (12 თვის საშუალო წინა წლის 12 თვის საშუალოზე), პორტფელის დეფოლტის ალბათობებზე სტატისტიკურად არსებითი გავლენა აქვთ. ისტორიულმა კორელაციამ ბოლო 4 წლის განმავლობაში აჩვენა მაღალი ურთიერთდამოკიდებულება ინფლაციასა და დეფოლტის ალბათობას შორის, დეფოლტის ალბათობა თითოეული სეგმენტისთვის დაკორექტირდა ინფლაციის პროგნოზებით შესაძლო ვარიანტების სხვადასხვა ალბათობების გათვალისწინებით (ოპტიმისტური ვარიანტი - 25%, საბაზისო ვარიანტი - 50%, პესიმისტური ვარიანტი - 25%) და შედეგები შეტანილი იქნა ყოველწლიური დეფოლტის ალბათობის გამოთვლებში Vasicek-ის ფორმულის გამოყენებით.

Vasicek-ის მოდელი იყენებს კორელაციას მაკრო პარამეტრსა და დეფოლტის ალბათობას შორის, რომელიც შეფასებულია უმცირესი კვადრატული რეგრესიით და აკორექტირებს დეფოლტის ალბათობას ისტორიული დამოკიდებულების საფუძველზე, პროგნოზირებული ინფლაციის მიხედვით.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიხედვით ინფლაციის პროგნოზები არის შემდეგი:

	2021		
	ოპტიმისტური ვარიანტი	საბაზისო ვარიანტი	პესიმისტური ვარიანტი
ინფლაციის ზრდა %	4.0	3.0	6.0

მოდულირებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლილება, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა, შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, სამართლიანი ღირებულებით, შენიშვნა 3(e)(iv)-ში ასახული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით.

გადახდილი პირობები როგორც წესი მოიცავს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, საპროცენტო გადახდების ვადების ცვლილებას და სასესხო კოვენანტების პირობების ცვლილებას. რესტრუქტურისაცაა საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის ხარისხობრივ მაჩვენებელს წარმოადგენს, ისევე როგორც დეფოლტი და საკრედიტო გაუფასურება.

როდესაც ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება და ეს ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, იმის დადგენა არსებითად გაიზარდა თუ არა აქტივის საკრედიტო რისკი გამომდინარეობს შემდეგი შედარებიდან:

- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა საანგარიშგებო თარიღისთვის, დაფუძნებული შეცვლილ პირობებზე; შედარებული
- ნარჩენი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობას, შეფასებული თავდაპირველი აღიარებისას არსებული მონაცემების და თავდაპირველი სახელშეკრულებო პირობების საფუძველზე.

როდესაც ცვლილება იწვევს აღიარების შეწყვეტას, აღიარდება ახალი სესხი და მიკუთვნებულია „დონე 1“-ს (იმ დაშვებით, რომ მოცემული მომენტისთვის ის არ არის გაუფასურებული კრედიტი).

COVID-19-ის პანდემიის საპასუხოდ, როდესაც ბანკი საშეღავათო პერიოდს უზრუნველყოფს და სესხის წმინდა ეკონომიკური ღირებულება არ არის არსებითად შეცვლილი, ცვლილება არ არის მიჩნეული არსებითად. საშეღავათო პერიოდი, გონივრულ და დასაშვებ რაოდენობრივ და თვისებრივ ინფორმაციასთან ერთად (მაგალითად, მსესხებლის გრძელვადიანი ლიკვიდურობის ან გადახდისუნარიობის პრობლემების გამო) ითვლება რომ არსებითად ზრდის საკრედიტო რისკს.

ბანკმა უზრუნველყო საშეღავათო პერიოდი სასესხო პორტფელზე, მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 9,560 ათასი ლარი, აღნიშნული თანხიდან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანი საბალანსო ღირებულების ნარჩენი ნაშთი შეადგენს 8,926 ათასი ლარს, რომელიც მოიცავს მოდიფიკაციის ეფექტს, 106 ათასი ლარის ოდენობით. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოდიფიცირებული პორტფელის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაშთის მთლიანი ოდენობა არის 931 ათასი ლარი.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად შეტანილ მონაცემებს შემდეგი ცვლადების ვადიანობის სტრუქტურა წარმოადგენს:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

პირველი დონის დაქვემდებარებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12-თვიანი „დეფოლტის ალბათობის“, „ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში“ და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“-ის გადამრავლებით. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში და „დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები“-ის გადამრავლების გზით.

დეფოლტის ალბათობის დადგენის მეთოდოლოგია აღწერილია „დეფოლტის ალბათობის ვადიანობის სტრუქტურის შექმნა“-ში.

საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნებისთვის, ფასდება ფინანსური აქტივის დეფოლტების ზარალი. ზარალი სამომხმარებლო სესხებზე ფასდება ჯგუფურად სემენტების მიხედვით და ბიზნეს სესხები ინდივიდუალური მოვლენათა განვითარების მიხედვით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში წარმოადგენს სავარაუდო ზარალის ოდენობას დეფოლტის შემთხვევაში. ბანკი აფასებს ზარალს დეფოლტის შემთხვევაში პარამეტრებს დეფოლტირებული კონტრაქტების მიმართ მოთხოვნების ისტორიული აღდგენის განაკვეთების მიხედვით. სესხები დაჯგუფებულია დეფოლტის წლების მიხედვით და „დაფარული დაქვემდებარება“ დაკავშირებულია თითოეულ ჯგუფთან. "ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში" გამოითვლება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე, დისკონტირების ფაქტორის სახით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები წარმოადგენს სავარაუდო დაქვემდებარებას დეფოლტის შემთხვევაში. დაქვემდებარება დეფოლტის შემთხვევაში ფინანსური აქტივებისთვის არის მისი მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას. ბანკი აკლასიფიცირებს დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებს პროდუქტის მიხედვით. უზრუნველყოფილი და არა- უზრუნველყოფილი სესხებისთვის დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები გამოითვლება ამ პროდუქტების საშუალო ნარჩენი დაფარვის ვადის მიხედვით, ყოველი წლისთვის ცალკე-ცალკე. ბანკი მიიჩნევს, რომ წელიწადის შუა პერიოდი არის დეფოლტის მომენტი (მე-6 თვე), რაც ნიშნავს რომ გადახდები ხორციელდებოდა პირველი სამი თვის განმავლობაში (მე-3 თვე) და დაქვემდებარება ხდება ვადაგადაცილებული დაწყებული მეოთხე თვიდან. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები საკრედიტო ბარათებისთვის მიჩნეულია გაცემული ოდენობების 100%-ად. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები "Silkloan"-ისა და "Silkloan Plus"-ისთვის წარმოადგენს საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული მთლიანი პორტფელის 100%-ს, რადგანაც ეს პროდუქტები არის ბუნებით მოკლევადიანი.

ზარალის რეზერვი

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ზარალის რეზერვის შეჯერებას საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპების მიხედვით. საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგად დონეებს შორის გადატანების განსაზღვრის საფუძველი ასახულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში; იხილეთ შენიშვნა 3(e).

სს „სილქ როუდ ბანკი“
2020 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ლარი'000	2020				2019			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული დირებულებით								
ნაშთი 1 იანვარს	411	247	1,522	2,180	1,042	424	2,153	3,619
გადატანა დონე 2-ზე	(120)	122	(2)	-	(10)	10	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(4)	(39)	43	-	(183)	(84)	267	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	(166)	115	719	668	(581)	(310)	1,394	503
აქტივები	270	-	-	270	762	-	-	762
გადატანა დონე 2-ზე	(59)	59	-	-	(207)	207	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(190)	-	190	-	(412)	-	412	-
ჩამოწერები	-	-	(1,717)	(1,717)	-	-	(2,704)	(2,704)
ნაშთი 31 დეკემბერს	142	504	755	1,401	411	247	1,522	2,180

სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული დირებულებით – კორპორატიული კლიენტები								
ნაშთი 1 იანვარს	123	-	179	302	81	-	114	195
გადატანა დონე 2-ზე	(106)	106	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	(17)	261	71	315	42	-	(114)	(72)
აქტივები	-	-	-	-	179	-	-	179
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	(179)	-	179	-
ჩამოწერები	-	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	-	367	250	617	123	-	179	302

ლარი'000	2020				2019			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული დირებულებით - საცალო კლიენტები								
ნაშთი 1 იანვარს	288	247	1,343	1,878	961	424	2,039	3,424
გადატანა დონე 2-ზე	(14)	16	(2)	-	(10)	10	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(4)	(39)	43	-	(183)	(84)	267	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	(149)	(146)	648	353	(623)	(310)	1,508	575
აქტივები	270	-	-	270	583	-	-	583
გადატანა დონე 2-ზე	(59)	59	-	-	(207)	207	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(190)	-	190	-	(233)	-	233	-
ჩამოწერები	-	-	(1,717)	(1,717)	-	-	(2,704)	(2,704)
ნაშთი 31 დეკემბერს	142	137	505	784	288	247	1,343	1,878

ლარი'000	2020	2019
ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		
ნაშთი 1 იანვარს	86	-
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	(11)	36
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	87	50
ნაშთი 31 დეკემბერს	162	86

შემდეგი ცხრილი ასახავს ზემოთ მოყვანილ ცხრილებში ასახული ოდენობების შეჯერებას, ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის ზარალის რეზერვების საწყისი და საბოლოო ნაშთებს შეჯერებით.

ლარი'000	2020			
	სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - საცალო კლიენტები	სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - კორპორატიული კლიენტები	ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	სულ
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	353	315	(11)	657
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	270	-	87	357
სულ	623	315	76	1,014
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(270)	-	-	(270)
სულ	353	315	76	744
	2019			
	სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - საცალო კლიენტები	სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - კორპორატიული კლიენტები	ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	სულ
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაფასება	575	(72)	36	539
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	583	179	50	812
სულ	1,158	107	86	1,351
ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა	(143)	-	-	(143)
სულ	1,015	107	86	1,208

არსებითი ცვლილებები ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ კორპორატიულ და საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში მოცემულია ქვემოთ.

სს „სილქ როუდ ბანკი“
2020 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ლარი'000	2020				2019			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სესხები მომხმარებლებზე								
ამორტიზირებული								
ღირებულებით								
ნაშთი 1 იანვარს	11,620	609	3,103	15,332	14,370	1,117	4,119	19,606
გადატანა დონე 2-ზე	(5,093)	5,115	(22)	-	(121)	121	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(33)	(134)	167	-	(987)	(381)	1,368	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	1,982	-	-	1,982	5,640	-	-	5,640
გადატანა დონე 2-ზე	(223)	223	-	-	(430)	430	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(360)	-	360	-	(1,334)	-	1,334	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(3,580)	236	197	(3,147)	(5,518)	(678)	(1,014)	(7,210)
ცვლილებები მოდიფიკაციების გამო, რომლებმაც არ გამოიწვია აღიარების შეწყვეტა ჩამოწერები	(50)	(31)	(25)	(106)	-	-	-	-
	-	-	(1,717)	(1,717)	-	-	(2,704)	(2,704)
ნაშთი 31 დეკემბერს	4,263	6,018	2,063	12,344	11,620	609	3,103	15,332

ლარი'000	2020				2019			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სესხები მომხმარებლებზე								
ამორტიზირებული								
ღირებულებით – კორპორატიული კლიენტები								
ნაშთი 1 იანვარს	6,562	-	1,048	7,610	7,554	-	956	8,510
გადატანა დონე 2-ზე	(4,837)	4,837	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	1,048	-	-	1,048
გადატანა დონე 2-ზე	-	-	-	-	-	-	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	-	-	-	-	(1,048)	-	1,048	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(1,529)	638	6	(885)	(992)	-	(956)	(1,948)
ცვლილებები მოდიფიკაციების გამო, რომლებმაც არ გამოიწვია აღიარების შეწყვეტა ჩამოწერები	-	(21)	-	(21)	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	196	5,454	1,054	6,704	6,562	-	1,048	7,610

ლარი'000	2020				2019			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით - საცალო კლიენტები								
ნაშთი 1 იანვარს	5,058	609	2,055	7,722	6,816	1,117	3,163	11,096
გადატანა დონე 2-ზე	(256)	278	(22)	-	(121)	121	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(33)	(134)	167	-	(987)	(381)	1,368	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი ფინანსური აქტივები	1,982	-	-	1,982	4,592	-	-	4,592
გადატანა დონე 2-ზე	(223)	223	-	-	(430)	430	-	-
გადატანა დონე 3-ზე	(360)	-	360	-	(286)	-	286	-
დაფარვები და სხვა მოძრაობა (გაცვლითი კურსის გადაფასებების ჩათვლით)	(2,051)	(402)	191	(2,262)	(4,526)	(678)	(58)	(5,262)
ცვლილებები მოდიფიკაციების გამო, რომლებმაც არ გამოიწვია აღიარების შეწყვეტა	(50)	(10)	(25)	(85)	-	-	-	-
ჩამოწერები	-	-	(1,717)	(1,717)	-	-	(2,704)	(2,704)
ნაშთი 31 დეკემბერს	4,067	564	1,009	5,640	5,058	609	2,055	7,722

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,400	1,555
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,557	2,740
სხვა	695	711
	5,652	5,006
საპროცენტო ხარჯი		
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	763	291
სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან	441	-
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	98	-
სხვა	65	-
	1,367	291

6. ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურებები	802	761
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები*	693	700
ცვთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	448	553
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	232	316
კომუნალური და საოფისე ინვენტარი	176	212
უსაფრთხოება	89	84
სარეკლამო და მარკეტინგის ხარჯები	8	45
სხვა	204	478
	2,652	3,149

* იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს აუდიტორული მომსახურების საფასურს 147 ათას ლარს (2019: 68 ათასი ლარი).

7. ხელფასები და თანამშრომელთა სარგებლის ხარჯები

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
ხელფასები	2,877	2,320
სხვა სარგებელი	36	48
	2,913	2,368

ბანკის თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა (საზედამხედველო საბჭოს წევრების გარდა) 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 84 ადამიანს (2019: 82 ადამიანი), საიდანაც: უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობა: 7 თანამშრომელი (2019: 4 თანამშრომელი), შუა რგოლის მენეჯერები: 14 თანამშრომელი (2019: 14 თანამშრომელი) და სხვა თანამშრომლები: 63 თანამშრომელი (2019: 64 თანამშრომელი). ყველა თანამშრომელი დასაქმებულია სრული განაკვეთით.

8. მოგების გადასახადის სარგებელი

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
მომრაობა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში და ვალდებულებებში დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და აღდგენის შედეგად	11	184
სულ მოგების გადასახადის სარგებელი	11	184

2020 წელს, მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადზე გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი არის 15%-ი (2019: 15%).

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება:

	2020 ლარი'000	%	2019 ლარი'000	%
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე	(1,081)		(648)	
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	(162)	15	(97)	15
ცვლილება აუღიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში	-	-	88	(14)
არა-გამოქვითვადი სხვაობები	151	(14)	(175)	27
	(11)	1	(184)	28

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

დროებითი სხვაობები ფინანსური აღრიცხვის მიზნებისათვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ ოდენობებს შორის წარმოშობს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებას 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის. მომრაობა დროებით სხვაობებში 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია ქვემოთ:

2020 ლარი'000	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში			
	1 იანვარი 2020	აღიარებული კაპიტალში	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2020
ძირითადი საშუალებები	(310)	-	194	(116)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	73	-	(81)	(8)
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	52	-	(110)	(58)
სხვა ვალდებულება	25	-	8	33
	(160)	-	11	(149)

2019 ლარი'000	აღიარებული			
	1 იანვარი 2019	აღიარებული კაპიტალში	მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2019
ძირითადი საშუალებები	(308)	(210)	208	(310)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	100	-	(27)	73
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	45	-	7	52
სხვა ვალდებულება	29	-	(4)	25
	(134)	(210)	184	(160)

აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები

გადავადებული საგადასახადო აქტივი 1,021 ათასი ლარის ოდენობით (2019: 1,021 ათასი ლარი) არ ყოფილა აღიარებული საგადასახადო ზარალებთან მიმართებაში. ესტონური საგადასახადო მოდელის მიხედვით (შენიშვნა 3 (d)(i)), საგადასახადო ზარალის გამოყენება აღარ იქნება შესაძლებელი 2023 წლიდან. გადავადებული საგადასახადო აქტივები არ ყოფილა აღიარებული აღნიშნულ ერთეულებთან მიმართებაში, რადგან არ არის მოსალოდნელი რომ მომავალი დაბეგვრადი მოგება იქნება ხელმისაწვდომი, რომელთა საპირწონედ ბანკს შეეძლება მისგან მიღებული სარგებლის გამოყენება.

9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
ფული სალაროში	1,377	3,821
სებ-ში არსებული ნოსტრო ანგარიშები სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით	112	223
ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში		
შეფასებული „BB-“-დან „BB+“-მდე	3,038	13,552
შეფასებული „B+“ და დაბლა	104	468
სულ ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში	3,142	14,020
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები		
ვადიანი ანაზარი	1,000	3,000
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5,631	21,064

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არის ვადაგადაცილებული. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის მიზნით, ბანკი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს ანაწილებს დონე 1-ის ფარგლებში (2019 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი.

ვადიანი ანაზარი განთავსებული არის საქართველოს ეროვნულ ბანკში, რომლის მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი არის B.

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰქონდა ბალანსი არც ერთ კონტრაქტთან, რომლის ოდენობა აღემატებოდა ბანკის კაპიტალის 10%.

10. მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
სებ-ის სავალდებულო რეზერვი	1,171	2,991
სულ მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,171	2,991

2020 წელს საკრედიტო ინსტიტუტები ვალდებულნი არიან იქონიონ სებ-ში პროცენტიანი ფულადი ანაზარი (სავალდებულო რეზერვი), რომელიც ტოლი იქნება მომხმარებლებისგან და არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტებისგან (შესაბამისი ორკვირიანი პერიოდის მანძილზე საკრედიტო ინსტიტუტებთან არსებული, ლარში ან უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული) მოზიდული ფულადი სახსრების საშუალო ოდენობის 5% და 25%-ისა, შესაბამისად.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის ფარგლებში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის მიზნით, საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მოთხოვნებს ბანკი ანაწილებს დონე 1-ის ფარგლებში (2019 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). საანგარიშგებო თარიღებისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის არა-არსებითი.

11. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციები	35,878	16,945
კორპორატიული ობლიგაციები	6,024	3,022
სულ ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	41,902	19,967

	31 დეკემბერი 2020			31 დეკემბერი 2019		
	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	დაფარვის ვადა	ოდენობა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	დაფარვის ვადა	ოდენობა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სავალო ფასიანი ქაღალდები	8.1-11.9	2022-2030	35,878	7.7-12.9	2020-2028	16,945
კორპორატიული ობლიგაციები (სს "თიბისი ლიზინგი")	3.3% + 3 თვიანი TIBR	2023	2,980	-	-	-
კორპორატიული ობლიგაციები (სს "ნიკორა")	4% + 3 თვიანი TIBR	2022	2,020	4% + 3 თვიანი TIBR	2022	2,000
კორპორატიული ობლიგაციები (სს "მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრისტალი")	4% + სებ რეფინანსირების განაკვეთი	2021	1,024	4% + სებ რეფინანსირების განაკვეთი	2021	1,022

არცერთი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი არ არის ვადაგადაცილებული. წლის განმავლობაში ბანკმა შეისყიდა 22,785 ათასი ლარის ოდენობის ახალი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები და გაყიდა 1,000 ათასი ლარის ოდენობის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკი ანაწილებს მის საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს 1-ლი დონის ფარგლებში, ფასს 9-ის ფარგლებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოვლენის მიზნით (2019 წლის 31 დეკემბერი: დონე 1). მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, მთავრობის სახაზინო ობლიგაციები 13,150 ათასი ლარის ოდენობით არის დაგირავებული საკრედიტო ინსტიტუტისგან აღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (იხ. შენიშვნა 15).

12. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები		
კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	6,704	7,610
სულ კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	6,704	7,610
საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები		
სამომხმარებლო სესხი - უზრუნველყოფილი	2,700	2,736
სამომხმარებლო სესხი - უზრუნველყოფის გარეშე	2,270	1,897
„Silkloan Plus“	392	1,405
“Silkloan”	194	1,230
საკრედიტო ბარათები	52	449
მიკრო სესხი	32	-
სულ საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები	5,640	7,717
სულ მთლიანი კლიენტებზე გაცემული სესხები	12,344	15,327
ზარალის რეზერვი	(1,401)	(2,180)
წმინდა კლიენტებზე გაცემული სესხები	10,943	13,147

ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია მე-4-ე შენიშვნაში.

(a) გირაოს და სხვა სასესხო უზრუნველყოფის ანალიზი

i. კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები

კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები ექვემდებარება ინდივიდუალურ საკრედიტო შეფასებას და გაუფასურებაზე ტესტირებას. კორპორატიული კლიენტის ზოგადი კრედიტუნარიანობა არის მისთვის გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაფერისი მაჩვენებელი. თუმცა, გირაო უზრუნველყოფს დამატებით დაზღვევას და ბანკი როგორც წესი მოითხოვს მას კორპორატიული კლიენტებისგან.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ინფორმაციას გირაოსა და სხვა საკრედიტო უზრუნველყოფაზე რომელიც აზღვევს კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემულ სესხებს, გაუფასურების გამოკლებით, გირაოს ტიპების მიხედვით:

31 დეკემბერი 2020	სესხები კლიენტებზე, საბალანსო ღირებულება	გირაოს სამართლიანი ღირებულება:	
		საანგარიშგებო თარიღისთვის შეფასებული გირაოსთვის	გირაოს სამართლიანი ღირებულება: სესხის გაცემის თარიღისთვის შეფასებული გირაოსთვის
ლარი'000			
<i>სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე</i>			
უმრავი ქონება	196	196	-
სულ სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე	196	196	-
<i>სესხები საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდით</i>			
უმრავი ქონება	5,087	4,813	-
სულ სესხები საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდით	5,087	4,813	-
<i>კრედიტით გაუფასურებული სესხები</i>			
უმრავი ქონება	804	804	-
სულ კრედიტით გაუფასურებული სესხები	804	804	-
სულ კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	6,087	5,813	-

31 დეკემბერი 2019	სესხები კლიენტებზე, საბალანსო ღირებულება	გირაოს სამართლიანი ღირებულება:	
		საანგარიშგებო თარიღისთვის შეფასებული გირაოსთვის	გირაოს სამართლიანი ღირებულება: სესხის გაცემის თარიღისთვის შეფასებული გირაოსთვის
ლარი'000			
<i>სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე</i>			
უმრავი ქონება	4,914	-	4,914
მარაგები	1,525	-	1,525
სულ სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე	6,439	-	6,439
<i>სესხები საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდით</i>			
უმრავი ქონება	-	-	-
სულ სესხები საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდით	-	-	-
<i>კრედიტით გაუფასურებული სესხები</i>			
უმრავი ქონება	869	869	-
სულ კრედიტით გაუფასურებული სესხები	869	869	-
სულ კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,308	869	6,439

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს ნამეტ უზრუნველყოფას.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკს აქვს სესხები რომლებისთვისაც უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია სესხის გაცემის თარიღისთვის და ის არ ყოფილა განახლებული შემდგომი ცვლილებების ასახვის მიზნით. ზოგიერთი სესხებისთვის უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება განახლებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის. ინფორმაცია უზრუნველყოფის შეფასებაზე დაფუძნებულია იმაზე თუ როდის გაკეთდა აღნიშნული შეფასება, თუ ესეთს ჰქონდა ადგილი. 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ყველა გირაოს სამართლიანი ღირებულება იქნა განახლებული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

მრავალი ტიპის უზრუნველყოფის მქონე სესხებისთვის, გაუფასურების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველა შესაბამისი უზრუნველყოფა არის ასახული.

იმ სესხების ამოღება, რომლებიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული ძირითადად დამოკიდებულია მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე და არა უზრუნველყოფის ღირებულებაზე, და ბანკი ყოველთვის არ აახლებს უზრუნველყოფის შეფასებას ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკს არ შეუცვლია გირაოს პოლიტიკები.

ii. საცალო კლიენტებზე გაცემული სესხები

საცალო უზრუნველყოფილი სესხების უმეტესი ნაწილი დაზღვეულია უძრავი ქონებით. საცალო უზრუნველყოფილი სესხების უმეტესი ნაწილი დაზღვეულია უძრავი ქონებით, LTV კოეფიციენტით დაახლოებით 44% (2019 წლის 31 დეკემბერი: 41 %). კრედიტით გაუფასურებული სესხების დაახლოებით 54% იყო უზრუნველყოფილი გირაოთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის (2019 წლის 31 დეკემბერი: 23%).

iii. გასაყიდად გამიზნული აქტივები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასაყიდად გამიზნული აქტივები რომლებიც შედგება დასაკუთრებული ქონებისგან, არის შემდეგი:

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
უძრავი ქონება	3,740	3,687
სულ დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	3,740	3,687

2020 წელს, ბანკმა აღადგინა გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაუფასურება 544 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებული იყო მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. (2019: ჩამოწერა სამართლიან ღირებულებაზე (გაყიდვის ღირებულების გამოკლებით) 74 ათასი ლარით).

ბანკის პოლიტიკაა გაყიდოს ეს აქტივები, როგორც კი ეს შესაძლებელი იქნება.

(b) სესხის გაუფასურების შეფასებისთვის გამოყენებული ძირითადი დაშვებები და მსჯელობები

ბანკის მიერ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებები არის შემდეგი:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

აღნიშნული დაშვებების 10%-იანმა ცვლილებამ (მაქსიმუმ 100%-დე, შესაბამისობის შემთხვევაში), იმ დაშვებით რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი რჩება, შეიძლება კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე იქონიოს გავლენა 2020 წლისთვის, 3-დან 170 ათას ლარამდე დიაპაზონში საცალო კლიენტებისთვის და დაახლოებით 475 ათას ლარამდე კორპორატიული კლიენტებისთვის.

(c) არსებითი საკრედიტო რისკები

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა წმინდა სასესხო ნაშთი კაპიტალის 10%-ს აღემატება.

(d) სესხების ხანდაზმულობა

სასესხო პორტფელის ხანდაზმულობა წარმოდგენილია შენიშვნაში 20(c)(iv), რომელიც ასახავს დარჩენილ პერიოდს საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების სახელშეკრულებო ხანდაზმულობამდე.

13. ძირითადი საშუალებები

ლარი'000	მიწა და შენობები	კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობები	საოფისე აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ
თვითღირებულება/გადაფასებული ღირებულება						
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	18,032	1,400	975	162	752	21,321
შესყიდვები	-	44	-	-	40	84
გასხვისება	-	(50)	(21)	-	-	(71)
გადაფასების გავლენა	1,051	-	-	-	-	1,051
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	19,083	1,394	954	162	792	22,385
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	19,083	1,394	954	162	792	22,385
შესყიდვები	-	227	11	-	213	451
გადატანები გასაყიდად გამიზნული აქტივებიდან	381	-	-	-	-	381
გასხვისება	-	(30)	-	-	-	(30)
გადაფასების გავლენა	921	-	-	-	-	921
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	20,385	1,591	965	162	1,005	24,108
ცვეთა						
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	-	1,329	927	162	714	3,132
წლის ცვეთა	351	94	45	-	42	532
გასხვისება	-	(35)	(21)	-	-	(56)
გადაფასების გავლენა	(351)	-	-	-	-	(351)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	-	1,388	951	162	756	3,257
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	-	1,388	951	162	756	3,257
წლის ცვეთა	354	35	14	-	17	420
გასხვისება	-	(20)	-	-	-	(20)
გადაფასების გავლენა	(354)	-	-	-	-	(354)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	-	1,403	965	162	773	3,303
საბალანსო ღირებულება						
2018 წლის 31 დეკემბერს	18,032	71	48	-	38	18,189
2019 წლის 31 დეკემბერს	19,083	6	3	-	36	19,128
2020 წლის 31 დეკემბერს	20,385	188	-	-	232	20,805

(a) გადაფასებული აქტივები

2020 წელს, ხელმძღვანელობამ შპს „ბეიკერ ტილი ჯორჯიას“ დაავალა დამოუკიდებლად შეეფასებინა მიწის ნაკვეთი და შენობა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელიც ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, შენობების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა 20,385 ათასი ლარის ოდენობით (19,083 ათასი ლარი) და ასახავს საბაზრო ფასებს უკანასკნელ გარიგებებში. მიწა და შენობები კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეში.

მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი მონაცემები უკავშირდება სხვაობებს ქონების მახასიათებლებში, როგორც არის, ზომა, ადგილმდებარეობა, წვდომა ქონებაზე და გაყიდვის პირობები. თითოეულ ზემოაღნიშნულ მნიშვნელოვან არადაკვირვებად შეტანილ მონაცემთან დაკავშირებული კორექტირებები 5%-იდან 15%-მდე მერყეობდა (2019: 5%-დან 10%-მდე). 5%-იანი ცვლილება შეფასებაში გამოყენებულ კორექტირებულ საბაზრო ფასებში, გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შეფასების ცვლილებას 1,020 ათასი ლარით (2019: 939 ათასი ლარი).

თუ მიწა და შენობები შეფასებული იქნებოდა თვითღირებულების მეთოდის გამოყენებით, საბალანსო ღირებულებები იქნებოდა შემდეგი:

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
თვითღირებულება	17,323	16,818
დაგროვილი ცვეთა	(3,337)	(3,003)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	13,986	13,815

14. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები მომხმარებლებისგან

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
მიმდინარე ანგარიშები	6,284	15,834
ვადიანი დეპოზიტები	1,256	2,085
	7,540	17,919

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების მიმართ ვალდებულებები შეადგენდა 5,336 ათას ლარს (სულ მომხმარებელთა მიმდინარე ანგარიშების და დეპოზიტების ნაშთების 71%) და მართებდა 10 ყველაზე დიდ კლიენტზე (2019: 12,045 ათასი ლარი (67%)).

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰყავს კლიენტები, რომელთა ნაშთები აჭარბებს კაპიტალის 10%-ს.

ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებელთა შემდეგი ტიპებისთვის:

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
ფიზიკური პირები:		
-მიმდინარე ანგარიშები	1,394	1,538
-ვადიანი ანაბარები	538	1,340
სულ ვალდებულებები ფიზიკური პირების მიმართ	1,932	2,878
კომერციული იურიდიული პირები:		
-მიმდინარე ანგარიშები	4,890	14,296
-ვადიანი ანაბარები	718	745
სულ ვალდებულებები კომერციული იურიდიული პირების მიმართ	5,608	15,041
სულ ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	7,540	17,919

მომხმარებელთა ანგარიშების ანალიზი ეკონომიკური სექტორების მიხედვით არის შემდეგი:

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
საინვესტიციო საქმიანობები	2,862	5,026
ფიზიკური პირები	1,932	2,878
ვაჭრობა და მომსახურება	1,085	5,202
უძრავი ქონება	541	592
მშენებლობა	124	127
ტრანსპორტირება და კომუნიკაციები	28	3,502
სხვა	968	592
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	7,540	17,919

15. სესხები საკრედიტო ინსტიტუტებისგან

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
სესხი საქართველოს ეროვნული ბანკისგან	12,500	-
	12,500	-

ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხის დაფარვის ვადა არის 2021 წლის 8 იანვარი და წლიური საპროცენტო განაკვეთი 8.06%-ს შეადგენს. სესხი უზრუნველყოფილია მთავრობის სახაზინო ობლიგაციებით 13,150 ათასი ლარის ოდენობით (იხ. შენიშვნა 11).

ვალდებულებების მოძრაობის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან შეჯერება

ლარი'000	სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	სადეპოზიტო სერტიფიკატები*	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	-	-	-
ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან			
სესხების მიღება	199,276	-	199,276
სესხების დაფარვა	(186,776)	-	(186,776)
სადეპოზიტო სერტიფიკატებიდან მიღებული შემოსავალი	-	1,855	1,855
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	12,500	1,855	14,355
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	-	-	-
სხვა ცვლილებები			
საპროცენტო ხარჯი	441	98	539
გადახდილი პროცენტი	(441)	(87)	(528)
სულ სხვა ცვლილებები	-	11	11
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	12,500	1,866	14,366

* 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროზე გაცემული სადეპოზიტო სერტიფიკატის (CD) დაუფარავი ნაშთი შეადგენდა 1,866 ათასი ლარს (2019 წლის 31 დეკემბერი: ნული). სადეპოზიტო სერტიფიკატები უნდა იქნეს გადახდილი მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, 2028 წლის 18 იანვარი, და ატარებს წლიურ 9.88 %-იან საპროცენტო განაკვეთს.

16. სააქციო კაპიტალი და რეზერვები

(a) გამოშვებული კაპიტალი და სააქციო პრემია

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სააქციო კაპიტალი მოიცავდა 611,464 ავტორიზებულ სრულად გადახდილ აქციებს, ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი თითოეული (2019: 611,464 ავტორიზებული სრულად გადახდილი აქციები ნომინალური ღირებულებით 100 ლარი თითოეული).

ბანკის სააქციო კაპიტალი შედგება აქციონერების შენატანებისგან ქართულ ლარში და მათ ეკუთვნით დივიდენდები და ნებისმიერი კაპიტალის განაწილება ქართულ ლარში.

(b) რეზერვების ბუნება და მიზნობრიობა

ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი მოიცავს ძირითადი საშუალებების კუმულაციურ დადებით გადაფასებულ ღირებულებას ცვეთის გაუნაწილებელ მოგებაში გადატანის შემდეგ, მანამ სანამ აქტივების აღიარება არ შეწყდება ან არ გაუფასურდება.

(c) დივიდენდები

დივიდენდების ვალდებულება შეზღუდულია ბანკის მაქსიმალური გაუნაწილებელი მოგების ოდენობით, რომელიც განსაზღვრულია საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით.

17. პირობითი ვალდებულებები

(a) სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში ბანკის მიმართ ხორციელდება სამართლებრივი ქმედებები და საჩივრები. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ვალდებულების მაქსიმალური რაოდენობა, რაც კი შეიძლება წარმოიშვას ასეთი სამართლებრივი ქმედებების ან საჩივრების შედეგად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ფინანსურ ან მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ამ გარემოებამ შესაძლოა შექმნას საგადასახადო რისკები, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით მაღალია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

18. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია არის "Silk Road Group Holding (Malta) Limited", რომელიც ბანკის სააქციო კაპიტალის 99.99 %-ს ფლობს. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკის პირდაპირი მშობელი კომპანია იყო სს „Silk Road Group Finance“ და ბანკის საბოლოო მშობელი კომპანია იყო "Silk Road Group Holding (Malta) Limited". "Silk Road Group Holding (Malta) Limited" არ გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის ქართველი ბიზნესმენი გიორგი რამიშვილი.

(b) ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

სულ თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანალი ანაზღაურება 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის არის შემდეგი:

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი	1,200	656

დაუფარავი ნაშთები და საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციებისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება		
გაცემული სესხები - წმინდა საბალანსო ღირებულება		
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	5,088	5,754
აქციონერები	294	324
წამყვანი ხელმძღვანელობა	14	19
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან		
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	4,007	9,880
აქციონერები	32	412
ხელმძღვანელობის და აქციონერების ახლო ოჯახის წევრები	24	25
წამყვანი ხელმძღვანელობა	19	21
სხვა	142	236

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები ძირითადად გრძელვადიანია და ატარებს საშუალო საპროცენტო განაკვეთს 9.0%-დან 12.0%-მდე (2019: ძირითადად გრძელვადიანი, საშუალო საპროცენტო განაკვეთი 10.5%-დან 14.2%-მდე). მიმდინარე ანგარიშებს და დეპოზიტებს დაკავშირებული მხარეებისგან ძირითადად დაფარვის ვადა აქვთ 1 წლის განმავლობაში და ატარებენ 8.0%-მდე საშუალო საპროცენტო განაკვეთს (2019: ძირითადად მოკლევადიანი, საშუალო საპროცენტო განაკვეთი 8.5%-მდე).

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია გირაოთი, რომელთან სესხის ღირებულების თანაფარდობაც 40%-დან 112%-მდე მერყეობს. დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 381 ათასი ლარი (2019 წლის 31 დეკემბერი: 123 ათასი ლარი).

მოგებაში ან ზარალში შეტანილი, დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებული ოდენობები, 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის არის შემდეგი:

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
მოგება ან ზარალი		
საპროცენტო შემოსავალი	635	710
საპროცენტო ხარჯი	710	229
საკონსულტაციო მომსახურების საკომისიო	137	160
საკომისიო შემოსავალი	12	50
ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯები	45	42

19. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებები

ბანკი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.
- დონე 2: მონაცემები გარდა პირველ დონეში შემავალი მონაცემებისა, რომლებიც დაკვირვებადია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისაგან წარმოებული). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები; ნაკლებად აქტიურ ბაზრებზე მიჩნეულ ბაზრებზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებშიც ყველა არსებითი შეტანილი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად არის დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებიდან.
- დონე 3: არადაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს რომლისთვისაც შეფასების მეთოდი მოიცავს მონაცემებს რომლებიც არ არის დაფუძნებული დაკვირვებად მონაცემებზე და არადაკვირვებად მონაცემებს აქვთ არსებითი გავლენა ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს რომლებიც შეფასებულია მსგავსი ინსტრუმენტების კოტირებული ფასებით, რა შემთხვევაშიც მოითხოვება არსებითი არა დაკვირვებადი კორექტირებები ან ვარაუდები რათა ასახოს ინსტრუმენტებს შორის სხვაობა.

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის მათ საბალანსო ღირებულებასთან არის მიახლოებული. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის იხილეთ შენიშვნა 20.

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა, გაურკვევლობებიდან და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

20. რისკების მართვა

(a) კორპორატიული მმართველობა, შიდა კონტროლის პოლიტიკები და პროცედურები

ბანკი ვალდებულია მართოს თავისი ფინანსური რისკები რომლებიც წარმოიშვება მისი ოპერაციების შედეგად, რათა მიაღწიოს თავისი პოლიტიკის მიზნებს და ასევე ბანკის ფინანსური მდგომარეობის მართვისას. ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობის გამო ბანკი შემდეგ რისკებს გასწევს:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი; და
- საოპერაციო რისკი

რისკი არის საბანკო საქმიანობის თანდაყოლილი მახასიათებელი, მაგრამ მისი მართვა შესაძლებელია, რისკის ლიმიტებს და სხვა კონტროლის მექანიზმებს დაქვემდებარებული, მუდმივი გამოვლენის, შეფასების და მონიტორინგის საფუძველზე. რისკის მართვის აღნიშნული პროცესი არის გადამწყვეტი ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ყველა პირი ბანკში არის პასუხისმგებელი რისკის დაქვემდებარებულ მისი პასუხისმგებლობების ფარგლებში.

დამოუკიდებელი რისკის კონტროლის პროცესი არ მოიცავს ბიზნეს რისკებს როგორცაა ცვლილებები გარემო პირობებში, ტექნოლოგიაში და მრეწველობაში. მათზე წარმოებს დაკვირვება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესების მეშვეობით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

დირექტორთა საბჭოს აქვს საერთო პასუხისმგებლობა რისკის მართვის ჩარჩოს ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობასა და მისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების მიმოხილვაზე, აგრეთვე არსებითად დიდი დაქვემდებარებების დამტკიცებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭო საბოლოოდ პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და კონტროლზე; თუმცა, არსებობს ცალკეული დამოუკიდებელი ორგანოები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან რისკების მართვასა და მონიტორინგზე. ამჟამად რისკი იმართება მმართველ საბჭოსთან არსებული, შემდეგი ერთეულების მიერ:

- საკრედიტო რისკს მართავს საკრედიტო რისკის კომიტეტი;
- ლიკვიდურობის რისკს მართავს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO);
- საბაზრო რისკს მართავს ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO);
- საოპერაციო რისკს მართავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

(b) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი გასწევს ზარალს იმიტომ, რომ მისი მომხმარებლები, კლიენტები ან კონტრაგენტები ვერ შეასრულებენ ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება წარმოიშვება ბანკის სასესხო და სხვა გარიგებებიდან კონტრაქტებთან, რაც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს ბანკისთვის.

ბანკი ახდენს მის მიერ ნაკისრი საკრედიტო რისკის დონეების სტრუქტურირებას, ერთ მსესხებელთან ან მსესხებლების ჯგუფებთან მიმართებაში გაწეული რისკის ოდენობაზე ლიმიტების დაწესებით.

ბანკმა შექმნა საკრედიტო კომისიის ორი დონე, რომელიც პასუხისმგებელია ინდივიდუალური მსესხებლებისთვის საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე. თითოეული საკრედიტო კომიტეტის განხილვისა და დამტკიცების ლიმიტები განსხვავდება სესხის ტიპის მიხედვით.

შესაბამისი კლიენტებთან ურთიერთობის მენეჯერების მიერ გახსნილი სასესიო განაცხადები გადაცემულია შესაბამის საკრედიტო კომისიაზე ამ სესხის საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად. საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება ასევე იმართება, ნაწილობრივ, გირაოს მოპოვებით და კორპორატიული ან ინდივიდუალური გარანტიებით.

რადგანაც ამ წლის განმავლობაში ბანკს ჰქონდა შედარებით მცირე ოდენობის ოპერაციები, საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება კონტროლდება ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ.

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს მის ინდივიდუალურ საკრედიტო დაქვემდებარებებს და რეგულარულად აფასებს კლიენტების კრედიტუნარიანობას. ეს მიმოხილვა ეფუძნება მომხმარებლის უახლეს ფინანსურ ანგარიშგებას და მსესხებლის მიერ მოწოდებულ სხვა ინფორმაციას, ან ბანკის მიერ სხვაგვარად მოპოვებულ ინფორმაციას.

მაქსიმალური დაქვემდებარება ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკზე საანგარიშგებო თარიღისთვის არის შემდეგი:

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
აქტივები		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4,254	17,243
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,171	2,991
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	10,943	13,147
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	41,902	19,967
სხვა ფინანსური აქტივები	295	350
სულ მაქსიმალური დაქვემდებარება	58,565	53,698

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების სანაცვლოდ ფლობილი უზრუნველყოფის ანალიზისა და მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო რისკის კონცენტრაციაზე ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნა 12-ში.

(c) ლიკვიდურობის რისკი და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი ვერ შეძლებს მისი გადახდის ვალდებულებების დაკმაყოფილებას დაფარვის თარიღისთვის ჩვეულებრივ და სტრესულ სიტუაციაში. რისკის ლიმიტირებისთვის, ბანკის ხელმძღვანელობა მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის გათვალისწინებით, და თვალს ადევნებს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას ყოველდღიურ საფუძველზე. ეს მოიცავს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების და მაღალი შეფასების მქონე გირაოს ხელმისაწვდომობის შეფასებას, რომელიც შეიძლება ასევე, საჭიროების შემთხვევაში გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველსაყოფად.

ბანკი ასევე ინარჩუნებს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რათა საჭიროების შემთხვევაში დააგირაოს სებ-ში და მიიღოს დაფინანსება.

ბანკის მიერ ლიკვიდურობის პოზიცია ფასდება და იმართება სებ-ის მიერ დაწესებულ კონკრეტულ ლიკვიდურობის კოეფიციენტზე დაყრდნობით. სებ-ი მოითხოვს ბანკებისგან 100%-ზე მეტი ლიკვიდურობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კოეფიციენტი იყო შემდეგი:

	2020	2019
LCR “საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი” (ლიკვიდური აქტივების საშუალო თვიური მოცულობა / ვალდებულებების საშუალო თვიური მოცულობა)*	442.76%	336.04%

* წინამდებარე კოეფიციენტი არ არის აუდირებული.

მოცემული ცხრილები ასახავს არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ფინანსურ აქტივებზე და ვალდებულებებზე მათი ყველაზე ადრეული შესაძლებელი სახელშეკრულებო ხანდაზმულობის ვადის მიხედვით. სულ ჯამური თანხის შემოდინება და გადინება, აღწერილი ცხრილებში, არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ აქტივებზე, ვალდებულებებზე.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი დაფარვის ვადის ანალიზი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ლარი'000	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები*					სულ ბრუტო თანხის შემოდინება (გადინება)		საბალანსო ღირებულება
	1-3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი	შემოდინება	გადინება		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5,631	-	-	-	-	5,631	5,631	5,631
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,171	-	-	-	-	1,171	1,171	1,171
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	938	1,145	2,736	33,252	20,875	58,946	41,902	41,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,776	488	1,960	6,781	8,644	19,649	10,943	10,943
სხვა ფინანსური აქტივები	146	-	149	-	-	295	295	295
სულ ფინანსური აქტივები	9,662	1,633	4,845	40,033	29,519	85,692	59,942	59,942
სესხები და კრედიტები მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	(12,500)	-	-	-	-	(12,500)	(12,500)	(12,500)
კლიენტებისგან სადეპოზიტო სერტიფიკატები	(7,294)	(17)	(86)	(173)	-	(7,570)	(7,540)	(7,540)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(92)	-	(92)	(733)	(2,313)	(3,230)	(1,866)	(1,866)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,592)	(132)	-	-	-	(1,724)	(1,724)	(1,724)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(21,478)	(149)	(178)	(906)	(2,313)	(25,024)	(23,630)	(23,630)
წარმოებული ხელშეკრულებები								
- ფულის შემოდინება	20,300	10,683	13,240	-	-	44,223		
- ფულის გადინება	(19,255)	(9,829)	(13,106)	-	-	(42,190)	2,095	2,095
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა აღიარებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე	(10,771)	2,338	4,801	39,127	27,206	62,701	38,407	38,407

* ბანკის წმინდა მიმდინარე ვალდებულების პოზიციის მიუხედავად ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ბანკი არ ექვემდებარება არანაირ არსებით ლიკვიდურობის რისკს, შემდეგის გამო:

- საქართველოში მოქმედ კომერციულ ბანკებს აქვთ შესაძლებლობა მიიღონ ეროვნული ბანკის სესხები სახელმწიფო სახაზინო ობლიგაციების 95%-ის ან/და კორპორატიული სახაზინო ობლიგაციების 90% -ის ოდენობით. ბანკის მიერ ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის 41,902 ათას ლარს შეადგენდა (იხ. შენიშვნა 11).

- 12,500 ათასი ლარის ოდენობით სესხს, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკისგან არის მიღებული, სახელმწიფო დაფარვის ვადა აქვს 2021 წლის 8 იანვარი, მაგრამ შესაძლებელია მისი ნებისმიერ დროს გახანგრძლივება. გარდა ამისა, ბანკს შეუძლია ეროვნული ბანკისგან მიიღოს დამატებითი დაფინანსება (იხ. ზემოთ). 2021 წელში ბანკმა დაფარა ზემოთხსენებული 12,500 ათასი ლარის ოდენობის სესხი და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მოიპოვა ახალი დაფინანსება, მსგავსი პირობებით. ბანკი 2021 წლის განმავლობაში საქართველოს ეროვნული ბანკთან ინარჩუნებს სესხის საშუალო ბალანსს 11-15 მილიონი ლარის ოდენობით.

- ნაკლებად სავარაუდო პესიმისტურ მოვლენათა განვითარების შემთხვევაში, ბანკს შეუძლია უკან მიჰყიდოს გრძელვადიანი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ბანკს ან გაყიდოს ისინი მეორად ბაზარზე.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ნარჩენი დაფარვის ვადის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არის შემდეგი:

ლარი'000	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები					სულ ბრუტო თანხის	
	1-3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი	შემოდინება (გადინება)	საბალანსო ღირებულება	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოთხოვნები	17,243	-	-	-	-	17,243	17,243
საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	740	29	1,965	13,131	13,914	29,779	19,967
სხვა ფინანსური აქტივები	235	-	115	-	-	350	350
სულ ფინანსური აქტივები	21,590	1,797	4,972	20,794	18,883	68,036	53,698
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	(17,391)	(306)	(39)	(193)	-	(17,929)	(17,919)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(580)	(61)	-	-	-	(641)	(641)
სულ ფინანსური ვალდებულებები წარმოებული ხელშეკრულებები	(17,971)	(367)	(39)	(193)	-	(18,570)	(18,560)
- ფულის შემოდინება	27,194	-	7,566	-	-	34,760	
- ფულის გადინება	(26,871)	-	(7,169)	-	-	(34,040)	720
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა ადირებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე	3,942	1,430	5,330	20,601	18,883	50,186	35,858

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ხანდაზმულობის ანალიზი

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზს, მათი სახელშეკრულებო აღდგენის ან დაფარვის ვადების მიხედვით:

	2020			2019		
	1 წლის განმავლობაში	1 წელზე მეტი	სულ	1 წლის განმავლობაში	1 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5,631	-	5,631	17,243	-	17,243
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,171	-	1,171	2,991	-	2,991
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,354	9,589	10,943	2,859	10,288	13,147
სხვა ფინანსური აქტივები	1,020	40,882	41,902	1,001	18,966	19,967
სხვა ფინანსური აქტივები	295	-	295	350	-	350
სულ	9,471	50,471	59,942	24,444	29,254	53,698
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	(12,500)	-	(12,500)	-	-	-
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	(7,396)	(144)	(7,540)	(17,732)	(187)	(17,919)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	(1,866)	(1,866)	-	-	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,724)	-	(1,724)	(641)	-	(641)
სულ	(21,620)	(2,010)	(23,630)	(18,373)	(187)	(18,560)
წმინდა დაქვემდებარება	(12,149)	48,461	36,312	6,071	29,067	35,138

ბანკის უნარი დააკმაყოფილოს მისი ვალდებულებები დამოკიდებულია მის უნარზე მოახდინოს იგივე ოდენობის აქტივების რეალიზაცია დროის იგივე პერიოდში.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება, რაც გამოწვეული იქნება ცვლილებებით საბაზრო ცვლადებში, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთი, უცხოური გაცვლითი კურსი, და კაპიტალის ფასები. უცხოურ ვალუტაში და წინსწრების რისკებში კონცენტრაციების გარდა, ბანკს არ გააჩნია არსებითი საბაზრო რისკის კონცენტრაცია.

i. საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი სახსრები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი არსებითად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, რადგან მას არ გააჩნია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაშთები, რომლებიც ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მატარებელია.

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საშუალო ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთებს პროცენტიანი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთები არის ამ აქტივებისა და ვალდებულებების ხანდაზმულობამდე მიღებული შემოსულობების მიახლოებითი ოდენობები.

	2020			2019		
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %			საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		
	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტები
პროცენტის აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7.30%	-	-	8.50%	0.62%	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	15.92%	11.82%	-	23.16%	12.51%	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9.68%	-	-	9.25%	-	-
პროცენტის ვალდებულებები						
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები						
კლიენტებისგან სადეპოზიტო სერტიფიკატები	3.69%	1.25%	-	6.06%	0.77%	-
სესხები და კრედიტები	10.95%	-	-	-	-	-
	8.06%	-	-	-	-	-

ii. სავალუტო რისკი

ბანკს გააჩნია სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები.

სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება გაცვლითი კურსის მერყეობის გამო. მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი ახორციელებს სავალუტო რისკზე დაქვემდებარების ჰეჯირებას, ფასს-ს მიხედვით ესეთი ქმედებები არ კვალიფიცირდება როგორც ჰეჯირების ურთიერთობები.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აშშ დოლარი ლარი'000	ევრო ლარი'000	სულ ლარი'000
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,828	659	3,487
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	1,085	86	1,171
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,580	-	3,580
სხვა ფინანსური აქტივები	218	4	222
სულ აქტივები	7,711	749	8,460
ვალდებულებები			
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	(4,378)	(344)	(4,722)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(509)	(412)	(921)
სულ ვალდებულებები	(4,887)	(756)	(5,643)
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა*	(5,900)	2,836	(3,064)
წმინდა პოზიცია	(3,076)	2,829	(247)

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	აშშ დოლარი ლარი'000	ევრო ლარი'000	სულ ლარი'000
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13,264	3,076	16,340
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	2,342	606	2,948
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ	4,669	-	4,669
სხვა ფინანსური აქტივები	264	-	264
სულ აქტივები	20,539	3,682	24,221
ვალდებულებები			
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები კლიენტებისგან	(9,435)	(2,609)	(12,044)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(250)	-	(250)
სულ ვალდებულებები	(9,685)	(2,609)	(12,294)
წარმოებული ინსტრუმენტების გავლენა*	(12,517)	-	(12,517)
წმინდა პოზიცია	(1,663)	1,073	(590)

* ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს „სხვა აქტივების“ კატეგორიაში ასახული (2019 წლის 31 დეკემბერი: „სხვა აქტივები“) უცხოური ვალუტის “ფორვარდ“ ხელშეკრულების სამართლიან ღირებულებებს მათ ნომინალურ ოდენობებთან ერთად. ბრუტო ოდენობით აღრიცხული ნომინალური ოდენობა წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების ოდენობას, მითითებულ განაკვეთს და წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულების ცვლილების შეფასების საფუძველს. ნომინალური ოდენობები მიანიშნებს წლის ბოლოს დაუფარავი გარიგებების მოცულობაზე და არ იძლევა მინიშნებას საკრედიტო რისკზე.

2020 წელს, უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ 348 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა ამონაგებში შეტანილია ფორვარდულ გაცვლით ხელშეკრულებებზე სამართლიანი ღირებულების ცვლილებით გამოწვეული ამონაგები 1,375 ათასი ლარის ოდენობით (2019: 2019 წელს, უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან და ფორვარდული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ 839 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა ამონაგებში შეტანილია ამონაგები სამართლიანი ღირებულების ცვლილებიდან 720 ათასი ლარის ოდენობით).

ლარი'000	31 დეკემბერი 2020		31 დეკემბერი 2019	
	ნომინალური ოდენობა	სამართლიანი ღირებულება	ნომინალური ოდენობა	სამართლიანი ღირებულება
უცხოური ვალუტის წარმოებული ხელშეკრულება				
გაყიდვა აშშ დოლარი შესყიდვა ლარი	36,043	1,915	23,228	822
შესყიდვა აშშ დოლარი გაყიდვა ლარი	(30,964)	180	(10,711)	(102)
შესყიდვა ევრო გაყიდვა ლარი	(2,012)	-	-	-
შესყიდვა ევრო გაყიდვა აშშ დოლარი	(824)	-	-	-
გაყიდვა აშშ დოლარი შესყიდვა ევრო	821	-	-	-
		2,095		720

სხვა აქტივების 3,228 ათასი ლარის ბალანში შეტანილია ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულება 2,095 ათასი ლარის ოდენობით (2019 წლის 31 დეკემბერი: ფორვარდული გაცვლითი ხელშეკრულებების სამართლიანი ღირებულება 720 ათასი ლარი შეტანილია სხვა აქტივების 1,818 ათასი ლარის ბალანში).

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 დონის ფარგლებში.

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული			
	საშუალო განაკვეთი		განაკვეთი	
	2020	2019	2020	2019
1 აშშ დოლარი	3.1097	2.8192	3.2766	2.8677
1 ევრო	3.5519	3.1553	4.0233	3.2095

ლარის გაუფასურება, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებაში 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდიდა (შეამცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. ეს ანალიზი არის გაკეთებული გადასახადების გამოკლებით, და ეფუძნება უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებას რასაც ბანკი მიიჩნევს გონივრულად შესაძლებელს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

	2020 ლარი'000	2019 ლარი'000
აშშ დოლარის 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებაში	(261)	(141)
ევროს 10%-იანი აფასება ლართან მიმართებაში	240	91

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებულ ვალუტებთან მიმართებაში 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექნებოდა იგივე, მაგრამ საპირისპირო გავლენა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე მითითებული ოდენობებით, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი რჩება უცვლელი.

(e) საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მოვლენების გამო. როდესაც ვერ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ კონტროლის სტრუქტურისა და მონიტორინგის და პოტენციურ რისკებზე რეაგირების საშუალებით ბანკს შეუძლია რისკების მართვა. კონტროლის სისტემა უნდა ითვალისწინებდეს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, უფლებამოსილების მინიჭებასა და შედარების პროცედურებს, კადრების მომზადების და შეფასების პროცესებს, მათ შორის შიდა აუდიტის გამოყენებას.

21. COVID-19-ის გავლენა

COVID-19-ის პანდემიამ 2020 წლის დასაწყისში და მისმა სწრაფმა გავრცელებამ მსოფლიოს გარშემო, იქონია არსებითი გავლენა და ცვლილებები შეიტანა ბიზნეს გარემოში მსოფლიოს გარშემო ყველა ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც.

2020 წლის 11 მარტს, მსოფლიოს ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა. COVID-19-ის საზოგადოების ჯანმრთელობისთვის პოტენციურად სერიოზული საფრთხის საპასუხოდ, საქართველოს მთავრობამ ვირუსის გავრცელების საწინააღმდეგო ზომები მიიღო, რაც მოიცავს სასაზღვრო გადაადგილებაზე შეზღუდვების დაწესებას, უცხოელი სტუმრებისთვის ქვეყანაში შემოსვლის შეზღუდვებს და ბიზნეს საზოგადოებისთვის მითითების მიცემას, რომ თანამშრომლები სახლიდან მუშაობის რეჟიმზე გადაეყვანათ. სოციალური დისტანცირების გასაუმჯობესებლად, სკოლები, რესტორნები, კინოთეატრები და სპორტული ღონისძიებები 2020 წლის უმეტესი პერიოდის განმავლობაში იქნა შეჩერებული.

2020 წლის მარტის ბოლოს, ეროვნულმა ბანკმა წარადგინა განახლებული საზედამხედველო გეგმა საქართველოს საბანკო სექტორისთვის, რომლის მიზანი იყო გლობალური COVID-19 პანდემიით გამოწვეული უარყოფითი ფინანსური და ეკონომიკური გამოწვევების შემსუბუქება. ზომები, რომლებიც დაუყოვნებლივ შევიდა ძალაში, ძირითადად მიმართული იყო კაპიტალის ადეკვატურობასა და ლიკვიდურობაზე, რომლებიც ბანკებს საშუალებას აძლევს გამოიყენონ არსებული საზედამხედველო კაპიტალის ბუფერები მომხმარებლების მხარდასაჭერად არსებულ, ფინანსურად დაძაბულ ვითარებაში, რომ შეძლებისდაგვარად განაგრძონ ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობა და ეკონომიკის მხარდაჭერა მიმდინარე საკრედიტო ოპერაციების მეშვეობით. კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების შესახებ ეროვნული ბანკის რეგულაციები წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში. ამასთანავე, საერთაშორისო ორგანიზაციებისაგან დაფინანსების მობილიზაციისა და მისი ანტიკრიზისული სტიმულირების გეგმის საშუალებით, მთავრობამ გამოაცხადა მხარდაჭერის მთელი რიგი ღონისძიებები და პაკეტი ფიზიკური პირებისა და ბიზნესებისთვის COVID-19-ის უარყოფითი ეკონომიკური გავლენის შესამსუბუქებლად.

COVID-19-ის პანდემიამ 2020 წელს დაუყოვნებელი უარყოფითი გავლენა იქონია ბანკის ოპერაციებზე და ბანკის მხრიდან სებ-ის მიერ დადგენილი მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნის დარღვევა გამოიწვია (იხ. შენიშვნა 2). ამასთანავე, 2020 წელს, კლიენტებისთვის საშეღავათო პერიოდის შეთავაზების შედეგად, ბანკის წმინდა ზარალმა სესხების მოდიფიკაციიდან შეადგინა 106 ათასი ლარი (იხ. შენიშვნები 4 და 12). ბანკმა მიიღო რამდენიმე მდგრადობის პროტოკოლი და ბიზნესის უწყვეტობის უზრუნველყოფის კომპლექსური გეგმა (BCP), რომელიც მიმართულია საქართველოში COVID-19-ის გავრცელების შეჩერებასა და მისი ბიზნესსა და საზოგადოებაზე უარყოფითი გავლენის შემსუბუქებაზე. ბანკი მუდმივად თვალყურს ადევნებს ეკონომიკური ტენდენციების განვითარებას COVID-19 პანდემიის ფონზე და მის გავლენას ბიზნესზე, მომხმარებლებსა და თანამშრომლებზე. კვლავ არსებობს არსებითი გაურკვევლობა ზრდის ტემპების გლობალური შენელების მასშტაბებთან დაკავშირებით, რომელიც გამოწვეული იქნება მიმდინარე პანდემიით, შედეგად ბანკი გააგრძელებს შესაბამისი ზომების მიღებას მუდმივად ცვალებადი გარემოებების პროაქტიულად მართვის მიზნით. ბანკის ლიკვიდურობის მდგომარეობისა და სამომავლო ოპერაციების დირექტორების შეფასება მოცემულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 2(c) და 20(c) შენიშვნებში.

22. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს აქტიურად მართულ კაპიტალის ბაზას ბიზნესისთვის დამახასიათებელი რისკების უზრუნველყოფის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობა კონტროლდება, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბანკის მეთვალყურეობის მიზნით დადგენილი კოეფიციენტებით (სხვა ზომებთან ერთად).

ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზნებია (i) უზრუნველყოფა იმისა, რომ ბანკი შესაბამისობაში იყოს გარედან, სებ-ის მიერ დაწესებულ კაპიტალის მოთხოვნებთან, (ii) ბანკის მიერ უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპის მიხედვით საქმიანობის გაგრძელების უზრუნველყოფა და აღნიშნულის მონიტორინგი ყოველთვიური ანგარიშებით, რომელიც ასახავს მათ გამოთვლებს და მიმოხილულია და შემდგომ წარდგენილია ეროვნული ბანკისთვის.

ბანკი მართავს მის კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს მის კორექტირებას ეკონომიკური პირობების ცვლილებისა და მისი საქმიანობისთვის დამახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირების მიზნით, ბანკს შეუძლია ხელახლა შეაფასოს თავისი ბიზნეს სტრატეგია ან შეცვალოს აქციონერებისთვის კაპიტალზე უკუგების ოდენობა ან გამოუშვას კაპიტალის ფასიანი ქაღალდები. წინა წლებთან შედარებით არ ყოფილა შეტანილი ცვლილებები მიზნებში, პოლიტიკებსა და პროცესებში.

კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ ეროვნული ბანკის დადგენილების თანახმად (დადგენილება N100/04) 2017 წლის 18 დეკემბერს გადახედილი იქნა მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნების კოეფიციენტები. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი პირველადი კაპიტალი (CET I), პირველადი კაპიტალი (Tier I) და მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტები განისაზღვრა, შესაბამისად, 4.50%, 6.00% და 8.00%-ის დონეზე. კაპიტალის კონსერვაციის და კონტრციკლური ბუფერები 0%-ით განისაზღვრა (2019: 2.50% და 0% შესაბამისად).

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, ბანკს უნდა შეენარჩუნებინა სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერი 0.13%-ზე (2019: 0.44%), საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი 3.23% -ზე (2019: 3.25%) და წმინდა GRAPE ბუფერი 9.7%-ის დონეზე (2019: 9.7%). დანარჩენი პილარ 2-ის ბუფერები უნდა ყოფილიყო შენარჩუნებული ნული პროცენტის დონეზე (2019: 0%). ბაზელ III-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკს უნდა შეენარჩუნებინა მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი, ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი და პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 21.06%, 8.68% და 6.51%-ის დონეზე, შესაბამისად (2019: 23.89%, 11.42% და 9.19%, შესაბამისად). ბანკი შესაბამისობაში იყო აღნიშნული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გაანგარიშება ეროვნული ბანკის სააღრიცხვო წესებისა და კაპიტალის ადეკვატურობის ბაზელ III ჩარჩოს შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ლარი'000	2020	2019
პირველადი კაპიტალი*	49,016	50,191
დამატებითი კაპიტალი*	174	202
სულ საზედამხედველო კაპიტალი*	49,190	50,393
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	56,341	64,897
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი*	87.31%	77.65%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის (CET I) ადეკვატურობის კოეფიციენტი / პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	87.00%	77.34%

*აღნიშნული ოდენობები არ არის აუდირებული.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისათვის, ბანკს დარღვეული ჰქონდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნა 50,000 ათასი ლარის ოდენობით. ბანკმა აღნიშნული დარღვევისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მოიპოვა "უფლებზე უარის თქმის დოკუმენტი" 2021 წლის ივნისის ბოლომდე. ამ თარიღისთვის ბანკი უნდა იყოს მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნასთან შესაბამისობაში.